

Å r s r a p p o r t 2 0 0 3

Å r s r a p p o r t 2 0 0 3

Innehåll

Förord	4
1 Eurojusts struktur	8
2 Eurojustbeslutet, partner och den rättsliga miljön	10
3 Arbete med fall	20
4 Kontakter med nationella myndigheter	36
5 EU-utvidgningen och tredje länder	40
6 Administration	44
7 Mål för 2004	48
8 Slutsatser och förslag	52
9 Bilagor och fotografier	54

F ö r o r d

Det är med glädje som jag överlämnar Eurojustkollegiets årsrapport för år 2003. Detta är den andra årsrapporten som sammanställts av kollegiet enligt artikel 32.1 i beslutet om inrättandet av Eurojust, och den redogör för det första verksamhetsåret i våra lokaler i Haag. Även om mycket arbete återstår, har 2003 varit ett år när betydande framsteg gjorts vad gäller upprättandet av vår organisation och utvecklingen av dess verksamhet inom och utanför Europeiska unionens gränser.

Kollegiet hoppas att rapporten kommer att spridas i vida kretsar och läsas av alla som är intresserade av kampen mot grov gränsöverskridande brottslighet.

Under de gångna tolv månaderna har vi upprättat vår organisation i Haag och utvecklat en infrastruktur som skall göra det möjligt för oss att vara effektiva. De 15 nationella medlemmarna och deras biträdande medlemmar inledde 2003 med endast en administrativ direktör och ytterligare tre fast anställda. I slutet av december var 29 fast anställda i tjänst, men endast en del av den planerade utrustningen var på plats. Det europeiska rättsliga nätverkets sekretariat har till allmän belåtenhet börjat sitt arbete inom Eurojusts sekretariat som en självständig del av Eurojustsekretariatet enligt beslutet om inrättande av Eurojust, och kollegiet är övertygat om att detta kommer att gagna det framtida samarbetet.

Under 2003 ökade antalet ärenden som hänsköts till kollegiet med 50 procent i jämförelse med siffran för 2002. Detta är tillfredsställande eftersom det visar att de nationella rättsliga myndigheternas förtroende för Eurojust ökar, vilket är nödvändigt för att Eurojust skall vara effektivt. Det är även glädjande att konstatera en ökning av antalet multilaterala ärenden och att de hänskjutna ärendena blir grövre och allvarigare till sin karaktär.

I årsrapporten för 2002 påpekade vi att vårt arbete under året hade begränsats av att vi inte förfogade över någon egen konferensutrustning. Tyvärr har vi ställts inför samma situation under det gångna året, eftersom arbetet med att installera den utrustning för konferenser och sammanträdesrum som är så viktig för oss inte var avslutat vid utgången av 2003. Vi ser fram mot färdigställandet av de nödvändiga arbetena, vilket kommer att göra det möjligt för oss att börja utföra våra uppdrag och nå de mål som uppställts för oss. Även om vi inte kunde nå upp till vår fulla potential i detta hänseende, kunde vi dock hålla två mycket nyttiga strategimöten i Bryssel om handläggning av viktiga typer av ärenden. Vid det första behandlades fundamentalistisk terrorverksamhet och finansiering av terrorism och vid det andra människohandel. En mer detaljerad analys av siffrorna för hänskjutna fall och strategimötena lämnas i avsnittet om arbete med fall i denna rapport.

Årets viktigaste offentliga händelse var invigningen av Eurojust i Haag den 29 april 2003. Kollegiet glädde sig åt att så många av Europeiska unionens och anslutningsländernas justitie- och inrikesministrar deltog liksom chefer för europeiska institutioner, åklagare i framskjuten ställning och ämbetsmän från hela Europa.

Under det gångna året genomfördes även det första Eurojustseminariet för praktiskt yrkesverksamma jurister: *"Deciding Which Jurisdiction Should Prosecute"*. Det ägde rum i Haags National Congress Centre den 18 och 19 november 2003. Över sextio erfarna delegater deltog. De företrädde praktiskt yrkesverksamma från alla Europeiska unionens medlemsstater, från anslutningsländerna samt från det europeiska rättsliga nätverket, kommissionen och rådets sekretariat. Flera sakkunniga på området gjorde värdefulla inlägg. Seminariet gjorde det möjligt för Eurojust att utarbeta riktlinjer som kan tillämpas vid handläggningen av sådana problem. Det ämne som seminariet diskuterade ingår i Eurojusts arbete och gäller frågan när beslut skall fattas om att anmoda en jurisdiktion att avstå från åtal till förmån för en annan enligt artiklarna 6 och 7 i beslutet om inrättande av Eurojust. Vi planerar att hålla seminarier över liknande teman årligen.

Under året som gått har Eurojust ytterligare utvecklat sina förbindelser med ett antal organisationer såsom OLAF och Europol. Dessutom är diskussionerna med Norge långt framskridna, och vi hoppas att förhandlingarna kommer att avslutas tidigt under 2004 och göra det möjligt för Eurojust att underteckna sitt första formella avtal med ett land utanför Europeiska unionen.

Utvidgningen av Europeiska unionen är en spännande utmaning för Eurojust. Under 2003 har vi utvecklat våra förbindelser med Eurojusts kontaktpersoner i anslutningsländerna. Den 16 och 17 maj 2003 inbjöd vi dem att besöka våra lokaler och träffa kollegiet och dess personal. Vi har även skrivit till var och en av justitie- och inrikesministrarna i anslutningsländerna och bitt dem att utse sin nationelle medlem i Eurojust så tidigt som möjligt. Detta kommer att hjälpa oss lösa såväl de organisatoriska som de personliga och praktiska frågor som kommer att uppstå när anslutningsstaterna blir medlemmar i Eurojust och börjar sitt arbete hos oss i Haag. I början av 2004 kommer vi att fortsätta dessa förberedelser för att säkerställa en smidig övergång när Eurojustkollegiet ökar från 15 till 25 nationella medlemmar.

Vi var glada över att den siste ledamoten i Eurojusts gemensamma tillsynsmyndighet utnämndes i juni 2003. Denna utnämning gjorde det möjligt för vår tillsynsmyndighet att träffas för första gången i juli. Vi har även kunnat anställa vår dataskyddsansvarige tjänsteman, som tillträdde sin tjänst i november och redan har börjat arbetet med att införa ett tillförlitligt dataskyddssystem inom Eurojust.

Vi har gjort betydande framsteg när det gäller att ge stöd åt och ställa resurser till förfogande för åklagare och utredare som handlägger gränsöverskridande ärenden. Det visas av det ökande antalet hänskjutna ärenden och de "förnyade beställningar" vi får från utredare och åklagare som arbetar inom detta område.

Det var också med glädje som kollegiet tog del av det beslut som fattades vid mötet med EU:s stats- och regeringschefer i Bryssel den 13 december 2003, i vilket bekräftades att Eurojust permanent skall ha sitt säte i Haag, och därmed undanröjdes osäkerheten om vår framtida lokalisering.

Ett försiktigare tonläge inbjuder det faktum till att Eurojust mot slutet av 2003 var en av de fyra EU-institutioner vars ledare var tillänkta mottagare av brevbomber från extremister. Vår säkerhetspersonal identifierade anordningen innan den öppnades, och lyckligtvis kom ingen människa till skada.

Mycket återstår att göra men under de gångna tolv månaderna har de första trevande stegen tagits i vårt nya hem. Vi tror att vi lagt grunden till att på ett verksamt och effektivt sätt ge stöd åt och tillhandahålla resurser till dem som yrkesmässigt arbetar med grov gränsöverskridande brottslighet. Under det kommande året måste vi utarbeta och installera de absolut nödvändiga säkra metoderna för kommunikation och databehandling. Detta kommer att göra det möjligt för nationella behöriga myndigheter att på ett säkert sätt sända och ta mot känslig information till och från sina nationella medlemmar.

Enligt kollegiets uppfattning utnyttjas inte Eurojusts kapacitet i fråga om fallanknutet arbete till fullo. Många betydande multilaterala ärenden, som handläggs av myndigheterna i medlemsstaterna, hänskjuts inte till Eurojust. Vi anser att i många av dessa fall skulle Eurojusts bidrag vara till nytta. Att föra fram budskapet att Eurojust kan tillföra mervärde i kampen mot organiserad gränsöverskridande brottslighet kvarstår som en viktig del av vårt arbete.

Flera medlemsstater behöver fortfarande ändra sin lagstiftning och har sålunda inte genomfört beslutet om inrättande av Eurojust inom den utsatta fristen. Vi är övertygade om att detta har haft en negativ inverkan på Eurojusts arbete med fall. I synnerhet är det nödvändigt för alla nationella medlemmar att ha tillgång till all den information som krävs för att de skall kunna fullgöra sina åligganden. Till vissa nationella medlemmar har deras nationella behöriga myndigheter hänskjutit mycket få ärenden. Vi anser att detta ofta kan bero på att ändring av lagstiftningen inte genomförts.

Det finns ett behov av tydlighet och säkerhet vad gäller varje nationell medlems behörighet och att detta är klart angett i deras inhemska lag. Flera nationella medlemmar saknar fortfarande denna tydlighet och säkerhet således är deras befogenhet att agera i sina hemländer begränsad.

Kollegiet förstår att det råder trängsel i de nationella lagstiftningsprogrammen, men vi ber att medlemsstaterna, när nationell lag kräver det, prioriterar fastställandet av den rättsliga ram som är nödvändig för att ge Eurojusts nationella medlemmar befogenhet att handla enligt beslutet om inrättande av Eurojust. Detta kommer att göra det möjligt för kollegiet att nå den framgång och effektivitet som justitie- och inrikesministrarna förväntade när de initierade Eurojust-konceptet vid toppmötet i Tammerfors 1999.

I december 2003 tog vi farväl av två nationella medlemmar. Med sorg i hjärtat sade vi "adjö" till Björn Blomqvist, kollegiets vice ordförande och nationell medlem för Sverige, som tillträder en befattning i framskjuten ställning hos svenska Riksåklagaren, och till den nationale medlemmen för Danmark Anders Linnet, som blev polismästare i Grönland. Kollegiet tackar Björn och Anders för deras arbete och önskar dem framgång i de nya rollerna. Vi önskar deras ersättare i kollegiet, Solveig Wollstad från Sverige och Johan Reimann från Danmark hjärtligt välkomna.

MICHAEL G KENNEDY
Ordförande i kollegiet
Februari 2004

1 EUROJUSTS STRUKTUR

Eurojust är sammansatt av femton nationella medlemmar, en utstationerad från varje medlemsstat enligt dess rättssystem. Han eller hon är domare, åklagare eller polistjänsteman med liknande behörighet.

Sju medlemsstater har utsett biträdande medlemmar till sina nationella medlemmar. Vissa biträdande nationella medlemmar är placerade i Haag tillsammans med sin nationella medlem, medan andra medlemsstater har utsett biträdande nationella medlemmar som är placerade i sitt hemland. Dessa biträdande nationella medlemmar besöker Haag för att ersätta eller vikariera för sin nationella medlem eller annars när de ombeds göra det.

Under 2002 inrättade vi fyra kommittéer för att se till att den stora spännvidden bland de uppgifter som skulle handläggas av nationella medlemmar delades upp mellan kollegiemedlemmarna, så att handläggningen blev mer effektiv i mindre grupper. Kommittéerna för fallanknutet arbete, för strategifrågor, för kommunikation och marknadsföring och för utvärdering fortsatte sitt arbete under 2003, och vi är fortfarande nöjda med detta sätt att arbeta. Efterhand som Eurojusts infrastruktur och administrativa stöd utvecklas och de nationella medlemmarna ökar från 15 till 25 räknar vi med att se över kommittéerna och deras arbetssätt för att fastställa och genomföra den mest effektiva arbetsordningen under våra ändrade förhållanden.

Sekretariatet fortsätter att arbeta under ledning av administrativa direktören, som enligt beslutet om inrättande av Eurojust är ansvarig inför kollegiet genom dess ordförande. Frågor rörande administration och stödfunktioner beskrivs mer detaljerat i avsnittet om administration längre fram i rapporten.

2 2 EUROJUSTBESLUTET, PARTNER OCH DEN RÄTTSLIGA MILJÖN

För att med framgång bekämpa organiserad gränsöverskridande brottslighet krävs det en väl fungerande länkning av serien underrättelseverksamhet, analys-, utrednings-, åklagar- och domstolsförfaranden. Europeiska unionen har vidtagit en rad åtgärder innefattande beslut, verktyg, lagstiftning och ett regelverk för samarbete i rättsliga och inrikes frågor, som om de utnyttjas fullt ut skulle kunna ha en betydande effekt på kampen mot gränsöverskridande brottslighet.

Eurojust tror att nära samarbete och samordning med Europol och mellan polis och rättsliga myndigheter är ett av de verktyg som är av väsentlig betydelse för att nå framgång. Även om olika rättssystem inom EU ibland verkar hämmande på samarbete, saknar polis och rättsliga myndigheter alltför ofta lust att samarbeta med varandra även när det är möjligt och försummar därmed att utnyttja de potentiella fördelar som nära samarbete mellan starka organisationer kan ge. I kampen mot grov gränsöverskridande brottslighet måste vi komma ihåg att

utan underrättelsetjänst ingen information, utan information inga bevis och utan bevis inget åtal. Utan åtal blir det ingen rättegång och utan rättegång finns det givetvis ingen möjlighet att fälla brottslingar.

De här processerna är sammanlänkade och för att uppnå goda resultat krävs det en integrerad aktion. Europol och Eurojust måste visa polis och rättsliga myndigheter vägen till nära samarbete med vederbörlig hänsyn till deras plikter och till den enskildes mänskliga rättigheter.

Det Europeiska Rättsliga Nätverket

Det mycket goda förhållandet mellan Eurojust och det europeiska rättsliga nätverket, till gagn för båda parter, har stärkts under 2003. Under året fick nätverkets sekretariat sin fasta punkt i Eurojusts lokaler i Haag. Angel Galgo, spansk domare och kontaktpunkt för det europeiska rättsliga nätverket utnämndes till sekreterare. Vidare har en webbansvarig och sekreterare anställts. Eurojustsekretariatet har även varit behjälpligt med upprättandet av det europeiska rättsliga nätverkets budget. Nätverkets sekretariat har regelbundna möten med Eurojusts sekretariat och med kollegiet. Denna ordning fungerar bra och ger det europeiska rättsliga nätverket det oberoende det behöver samtidigt som arrangemanget verkar för en atmosfär som skapar ömsesidiga fördelar och stöd. Under 2004 blir det en viktig uppgift att arbeta fram hur mötena och det europeiska ekonomiska nätverkets projekt kan stödjas av Eurojust. En klarare definition av de båda organisationernas särskilda roller kan också bli nödvändig i framtiden. Några steg i den riktningen togs under det danska ordförandeskapet.

Under 2003 har samarbete och samråd mellan kollegiet och det europeiska rättsliga nätverket fortsatt. Nationella medlemmar från Storbritannien, Nederländerna, Frankrike, Grekland och Italien har deltagit i det europeiska ekonomiska nätverkets möten i Aten, Rom och Bryssel på inbjudan från nätverket.

Medlemmar i kollegiet samarbetar ofta i ärenden med europeiska rättsliga nätverkets kontaktpunkter. Nationella medlemmar i Eurojust har hänskjutit omkring 25 huvudsakligen bilaterala ärenden till det europeiska rättsliga nätverket. Nästan samma antal har nätverkets kontaktpunkter hänskjutit till Eurojust. Vidare har flera EU-stater utsett domare som sambandsmän, av vilka många även tjänstgör som det europeiska rättsliga nätverkets kontaktpunkter. Eurojusts nationella medlemmar har utvecklat jämförbara förbindelser med dem och system för hänskjutning av ärenden.

Många länder som har genomfört beslutet om inrättande av Eurojust har utsett en kontaktperson, som även är kontaktpunkt för det europeiska rättsliga nätverket.

Europol

Vi berättade förra året att Europol är en av Eurojusts viktigaste partner i Europeiska unionens kamp mot organiserad brottslighet. Det är viktigt att den investering som gjorts för att skapa både Eurojust och Europol ger en betydande avkastning.

Mot slutet av 2003 ingick Eurojust efter långvariga förhandlingar ett avtal (förslag) med Europol för att stärka och underlätta samarbetet mellan de två organisationerna. Förslaget till avtal lämnades in till rådet för godkännande i december 2003. Vi hoppas att avtalet kan godkännas och genomföras fullt ut så snabbt som möjligt, även om vi tillstår att detta inte kan ske innan Eurojusts regler för behandling av personuppgifter godkänts och de tekniska och organisatoriska förberedelserna för att sörja för tillbörliga säkerhetsnivåer slutförts

Medan kollegiet känner tillfredsställelse över att ett avtal har ingåtts, är det en besvikelse att förhandlingarna inte gav ett mer omfattande resultat. Eurojusts och Europols skilda strukturer har lett till att förhandlingsprocessen blivit mer byråkratisk än vi skulle ha önskat. Kollegiet betraktar detta förslag som ett första steg, vilket vi hoppas skall genomföras snabbt men leda till en ambitiösare överenskommelse inom en medellång tidsperiod. Ett exempel på en mer positiv anda skulle vara att möjliggöra ett snabbt utnyttjande av åklagarnas dokument om analysarbetet, vilket vi anser skulle förbättra de nationella myndigheternas överföring av värdefulla data till Europol. Det var en besvikelse att Europol skulle utföra det besvärliga arbetet med att upprätta ett dokument om analysarbetet i ett ärende som handlagts av Eurojust. Av större betydelse är att ett närmare samarbete är nödvändigt mellan Eurojust och Europol i annan operativ verksamhet. Inrättande av och stöd till gemensamma utredningsgrupper i samarbete med behöriga myndigheter i medlemsstaterna skulle bidra till att visa vår förmåga att arbeta tillsammans på ett mer effektivt sätt.

De två organisationerna har fortsatt att utveckla en nära arbetsrelation. Inbjudningar har utfärdats i vilka vi bett företrädare att delta i möten av gemensamt intresse där vars och ens erfarenhet och

sakkunskap innebär mervärde. Som exempel kan nämnas möten om terrorism, om bedrägeri i time-share-investeringar och om människohandel. Detta ger möjlighet till omfattande diskussioner om möjligheten att öppna dokument om analytiskt arbete hos Europol för att stödja utredningar och vid behov överväga bästa platsen för åtal av brott.

Eurojust har beslutat att försöka förbättra samarbetet med Europol under det kommande året och hitta vägar att undvika överdrivet stora förseningar och operativa överlappningar och kunna dra fördel av de dokument om analytiskt arbete som Europol utarbetat. Ett ökat informationsutbyte kommer att göra det möjligt att utarbeta meningsfullare rapporter och innebära bättre kommunikation om ämnen relaterade till kampen mot organiserad brottslighet. Många av Eurojusts nationella medlemmar utvecklar närmare kontakter med sina nationella grupper hos Europol, särskilt i syfte att undvika dubbelarbete men även för att undvika att verksamhet som underlättas av den ena organisationen skadas av åtgärder som redan har vidtagits av den andra. Eurojust skulle vilja uppmantra alla nationella myndigheter att låta sina nationella medlemmar arbeta på att stärka arbetsrelationerna med sina landsmän i Europol.

I vår årsrapport för 2002 nämnde vi att en medlemsstat instruerade sin nationelle medlem att endast i nödfall kontakta sina motsvarigheter hos Europol. Till vår tillfredsställelse återkallades denna instruktion kort tid efter publiceringen av årsrapporten.

Förbindelser med OLAF

Eurojust står fast vid sin önskan om nära samarbete med OLAF, särskilt för att samordna utredningar och åtal som berör Europeiska unionens ekonomiska intressen. Eurojust har med intresse noterat i vilken utsträckning medlemsstaterna har lagstiftat för att låta artikel 26.4 i beslutet om inrättande av Eurojust träda i kraft i syfte att säkerställa att de nationella medlemmarna i Eurojust betraktas som en behörig myndighet i fråga om utredningar som utförs av OLAF. Vissa medlemsstater har uttryckligen förordnat sina nationella medlemmar i detta avseende, medan de flesta stater inte har gjort det, och det är inte klart att det är nödvändigt för dem att göra det.

Den 14 April 2003 undertecknades ett samförståndsavtal av Eurojust och OLAF för att ge större tyngd åt artikel 26.3 i beslutet om inrättande av Eurojust, enligt vilken de två organisationerna bör upprätta och upprätthålla ett nära operativt samarbete. Omedelbart efter undertecknandet av samförståndsavtalet samarbetade Eurojust och OLAF med framgång i ett litet antal ärenden om smuggling där särskilt Spanien, Portugal, Belgien och Sverige var inblandade. Samförståndsavtalet hade varit gällande i flera månader när bristen på vidare praktiskt samarbete av betydelse blev ett bekymmer.

Eurojust och OLAF beslöt att ge en liten grupp, hämtad från båda organisationerna, i uppdrag att undersöka effekten av samförståndsavtalet och föreslå sätt att stärka arbetsrelationerna. Denna grupp skall avge rapport och lämna förslag i början av 2004.

Genomförandet av den Europeiska Häktningensordern

Eurojust är säker på att genomförandet av den europeiska häktningensordern i rätt tid är en viktig faktor för att förbättra effektiviteten i det rättsliga samarbetet inom Europeiska unionen. Den europeiska häktningensordern upprättades genom rambeslutet av den 13 juni 2002, och i det förband medlemsstaterna sig att föreskrifterna skulle vara genomförda i deras nationella lagstiftning senast den 31 december 2003. Vid slutet av 2003 var det bara åtta medlemsstater som genomfört lagstiftningen.

Enligt föreskrifterna i den europeiska häktningensordern tilldelas Eurojust två särskilda operativa roller för att underlätta genomförandet av de nya förfarandena i praktiken.

För det första kan Eurojust, om det anmodas, ge råd om vilken order som skall ges företräde när flera framställningar har gjorts avseende samma efterlysta brottsling. Eurojust betraktar denna uppgift som en naturlig förlängning av sin funktion att underlätta samarbetet på det rättsliga området. På många sätt är det en uppgift som löper parallellt med Eurojusts befogenhet att anmoda en medlemsstat att avstå från åtal till förmån för en annan stat som är i en bättre position att utreda eller åtala. Fall med prioritetskonkurrens är typiska situationer där samordning behövs och faller därmed naturligt inom Eurojusts huvuduppgifter.

För det andra skall en verkställande stat, när den i exceptionella fall inte kan hålla de strikta tidsfrister som anges i rambeslutet, anmäla till Eurojust att den inte lyckats följa föreskrifterna. Eftersom strikta tidsfrister för åtal är av grundläggande betydelse i den nya häktningensordern ser Eurojust fram mot att spela sin roll i detta avseende.

Vi uppmuntrar inhemska myndigheter att informera oss om dessa frågor, och vi räknar med att framtida årsrapporter från Eurojust kommer att innehålla särskilda avsnitt med kommentarer om dessa frågor och ge insikt i hur verkningsfull den nya häktningensordern är.

Under 2003 har nationella medlemmar lämnat information om den europeiska häktningensordern för att förklara Eurojusts roll. Kollegiet åtar sig gärna att fortsätta ge vägledning för att sprida god praxis och verka som ett expertcentrum när föreskrifterna genomförs i praktiken över hela den utvidgade europeiska unionen. Vi räknar med att mot slutet av 2004 sammankalla ett möte för praktiskt yrkesverksamma jurister om frågor och problem relaterade till tillämpningen av den nya europeiska häktningensordern.

Gemensamma Utredningsgrupper

Beslutet om inrättande av Eurojust ger Eurojust befogenhet, vare sig Eurojust handlar genom sina nationella medlemmar eller som ett kollegium, att anmoda de behöriga myndigheterna i berörda medlemsstater att överväga att inrätta en gemensam utredningsgrupp.

Med anledning av dessa befogenheter var Eurojust angelägen om att bedöma sin förmåga att stimulera användningen av gemensamma utredningsgrupper. Kommittén för fallanknutet arbete utarbetade ett frågeformulär för att sondera läget i varje medlemsstat vad gällde genomförandet av gemensamma utredningsgrupper i nationell lagstiftning, hur de i praktiken skall arbeta i varje medlemsstat och den roll som Eurojust förväntas spela i gemensamma utredningsgrupper. De svar som erhöles speglar det rådande läget mellan juli och november 2003 när de flesta medlemsstaterna fortfarande höll på att bereda sin lagstiftning.

Det är fortfarande mycket för tidigt att göra en allsidig bedömning av gemensamma utredningsgrupper. Enligt de svar som inkommit kommer de gemensamma utredningsgrupperna i de flesta medlemsstaterna att arbeta utelutande under överinseende av en rättslig myndighet, medan i andra stater en polistjänsteman kommer att vara den verkliga ledaren för det dagliga arbetet. I en del medlemsstater kommer godkännande av justitiedepartementet, en rättslig myndighet eller inrikesdepartementet att fordras för att inrätta en gemensam utredningsgrupp.

Eurojusts nationella medlemmars deltagande i gemensamma utredningsgrupper är beroende av de befogenheter som kommer att tilldelas dem i den nationella lagstiftningen enligt Eurojustbeslutet. I medlemsstater där ingen lagstiftning förutses kommer Eurojusts engagemang att avgöras från fall till fall och kommer förmodligen att ha karaktären av stöd.

Även om behöriga myndigheter i flera medlemsstater håller på att förhandla om att inrätta en gemensam utredningsgrupp, känner Eurojust inte till att någon formell gemensam utredningsgrupp skulle ha inrättats enligt de nya reglerna vid tiden för utarbetandet av denna rapport. I några fall har frågan om möjligheten att inrätta en gemensam utredningsgrupp remitterats till nationella medlemmar, och Eurojust känner för närvarande till minst en förhandling om inrättande av en gemensam utredningsgrupp med avseende på människohandel, där flera medlemsstater och en icke-medlemsstat är involverade. Eurojust deltar i det preliminära arbetet, och vi hoppas kunna ge en fullständigare rapport om detta i vår årsrapport för 2004. Det förefaller naturligt att Eurojust i framtiden informeras om inrättandet av alla gemensamma utredningsgrupper i unionen för att göra det möjligt för organisationen att fullgöra sin samordnande roll.

Implementering av Beslutet om Inrättande av Eurojust

Beslutet om inrättande av Eurojust skulle ha verkställts i medlemsstaterna senast den 6 september 2003, och om lagstiftning krävdes skulle den ha genomförts senast detta datum. Det är tråkigt att för flera medlemsstater som hade för avsikt att anpassa sin nationella lagstiftning återstår det arbetet fortfarande.

De befogenheter som medlemsstaterna har gett sina nationella medlemmar varierar avsevärt. Det är viktigt att det råder överensstämmelse med avseende på behörighet mellan kollegiets medlemmar, eftersom varje brist på överensstämmelse i behörighet mellan de nationella medlemmarna riskerar att underminera kollegiets effektivitet. Detta kommer alltid att innebära att kollegiet endast kan bli så starkt som sin svagaste länk. Det verkar även uppenbart att ambitionsnivån vad gäller Eurojust skiftar i medlemsstaterna. Det är inte lätt att vara effektiv i hela EU, när de nationella medlemmarnas verksamhet hålls tillbaka på grund av att deras kolleger inte getts tillräckliga befogenheter.

Direkt kontakt mellan en nationell medlem och alla behöriga myndigheter i hans eller hennes medlemsstat är absolut nödvändig för ett snabbt och effektivt arbete. Det skulle även öka effektiviteten och slagkraften om alla nationella medlemmar kunde ges behörighet att motta och utfärda framställning om bevisupptagning.

På det hela taget måste den nationelle medlemmen kopplas till åklagarväsendet i sitt land på ett funktionellt sätt. En annan sak som hindrar Eurojust från att utnyttja sin fulla kapacitet är att de flesta medlemsstaterna inte har implementerat EU-konventionen av den 29 maj 2000 om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål tillsammans med 2001 års ändringsprotokoll samt rambeslutet om gemensamma utredningsgrupper.

Ett fritt informationsflöde till och från Eurojust utan onödiga hinder är likaså av avgörande betydelse för att Eurojust skall kunna förverkliga sina mål.

Regler om Dataskydd och Databasprojektet E-POC

Behandlingen av personuppgifter och dataskydd är frågor av avgörande betydelse för Eurojust, eftersom de kan påverka organisationens prestationer.

För att kunna nå sina mål behöver Eurojust omfattande information om grov gränsöverskridande brottslighet innefattande enskildheter om de personer som är föremål för brottsutredningar och/eller åtal. Eurojust måste även prestera operativ effektivitet och samtidigt säkerställa att grundläggande mänskliga rättigheter skyddas. I rådets beslut om inrättande av Eurojust behandlas dessa frågor utförligt.

I beslutet om inrättande av Eurojust anges åtgärder för dataskydd och säkerhet, men Eurojust verkar inte inom ett rättsligt vakuum därför att andra internationella och europeiska instrument för dataskydd redan gäller för enhetens täckningsområde, till exempel föreskrifter i fördraget om europeiska unionen och Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna. Vidare kan Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ha visst inflytande fastän den ännu inte är bindande. Europarådets konvention från 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter är särskilt viktig, eftersom beslutet om inrättande av Eurojust anger den som riktmärke för skyddsnivån för personuppgifter inom Eurojust.

Eurojust har anställt en dataskyddsansvarig tjänsteman, som tillträdde sin tjänst i november 2003. Hon har ombetts prioritera en översyn av de nuvarande rutinerna för dataskydd för att sedan utarbeta och införa ett preliminärt system för dataskydd och göra ett utkast till regler för dataskydd som kollegiet skall enas om och som skall lämnas in till rådet för godkännande senast i mitten av 2004.

I brist på särskilda regler för dataskydd vidtar de nationella medlemmarna för närvarande grundläggande organisatoriska åtgärder innefattande fysiska säkerhetsåtgärder och arbetsmetoder för att garantera att handläggandet av personliga uppgifter är i fullständig överensstämmelse med de rättsliga regler som gäller och särskilt med beslutet om inrättande av Eurojust. Datasäkerhet är mycket viktig, och det är absolut nödvändigt att säkerställa tillräckligt skydd för personuppgifter i relation till operativt arbete. Detta betyder att de särskilda dataskyddsreglerna skall garantera en skyddsnivå som minst motsvarar den som följer av Europarådets konvention från 1981.

Eurojusts gemensamma tillsynsmyndighet vad gäller dataskydd består av tre ledamöter. Ledamotskapet roterar med EU-ordförandeskapet. Ledamöterna sammanträdde flera gånger under andra halvåret 2003. Myndigheten gav nyttiga råd till kollegiet innan vår dataskyddsansvarige tjänsteman anställdes. Eurojust kommer att utarbeta allmänna riktlinjer för dataskydd och –säkerhet, vilka kommer att överlämnas till den gemensamma tillsynsmyndigheten när den för första gången sammanträder med de övriga tolv nominerade ledamöterna i mars 2004.

Det andra stadiet i processen består i att formulera övergripande regler med mer detaljerade föreskrifter som har avseende på tekniska åtgärder och säkerhetsåtgärder. Dessa regler kommer att spegla de resultat och den input som erhållits både från databasprojektet E-POC och från de interna diskussionerna om det nya arkiveringssystemet och relaterade frågor. Utarbetandet av dataskyddsregler och konstruktion av ett databassystem har båda högsta prioritet.

Utvecklingen av regler för dataskydd har samband med en rad pågående verksamheter såsom det preliminära arkiveringssystemet, en effektivare organisering av akter med rättsfall, uppbyggande av ett databassystem, organisation av arbetet och förhandling om avtal med Europol och tredje länder. Det är viktigt att driva dessa verksamheter parallellt på grund av deras uppenbara samband.

Med dessa mål i minnet har Eurojust i egenskap av slutanvändare rollen av rådgivare i samband med ett projekt kallat E-POC, vilket är delvis finansierat av EU:s Grotius II straffrättsprogram. Ledare för projektet är Italien med stöd av de franska, rumänska och slovenska justitiedepartementen. Projektet utvecklas från arbetsmetods- och programvarulösningar uttänkta för att skapa ett informationssystem, Italiens Direzione Nazionale Antimafia. De viktigaste målen är att utföra en studie av genomförbarheten av ett programvarusystem som både kan stödja de uppgifter Eurojust utför och användas för informationsutbyte och för utveckling av en motsvarande programvaruprototyp.

I det förberedande arbete som lagts ner under året har vi definierat våra grundläggande krav och en struktur för datorsystemet. Projektet kommer även att göra det möjligt för oss att förbättra enhetens arbetsmetoder och effektivitet.

Den databas vi tänker oss har tillräcklig kapacitet för att skapa tillfälliga arbetsregister för enskilt bruk av nationella medlemmar innefattande information relaterat till ärenden under utredning eller som är föremål för åtal av nationella myndigheter. Den skall även ge möjlighet att upprätta ett index över uppgifter med hänvisning till tillfälliga arbetsregister som innehåller personuppgifter och andra uppgifter. Systemet kommer att automatiskt identifiera eventuella länkar mellan olika ärenden och göra det möjligt för nationella medlemmar att samarbeta bättre.

Den potentiella strukturen på tillfälliga arbetsregister och ett index över uppgifter håller på att analyseras och utvecklas i enlighet med befintliga regler med särskild hänsyn tagen till datasäkerhet. Under 2003 togs flera betydelsefulla steg med avseende på dataskydd.

- Det förberedande arbetet med att göra ett utkast till dataskyddsregler med avseende på rutinerna och med hänsyn tagen till enhetens utveckling slutfördes.
- Den funktionella analysen av databasen slutfördes och gjorde det möjligt att påbörja den tekniska konstruktionen av systemets prototyp.
- Den gemensamma tillsynsmyndighetens första sammanträden ägde rum.
- En dataskyddsansvarig tjänsteman anställdes och involverades i detta viktiga arbete.
- Detta arbete bör leda till att det slutliga förslaget till regler för dataskydd är färdigställt till mitten av 2004.

Fortsatt Utveckling av Samarbetet med Andra Institutioner

Eurojust ser fram mot fullbordning av fördraget om Europeiska unionens framtid under det kommande året. Eurojust räknar med att det nya fördraget kommer att klargöra dess operativa roll i utredningar och åtal i Europeiska unionen. Eurojust är redo att göra vad på det ankommer i kampen mot grov organiserad gränsöverskridande brottslighet och att i partnerskap med andra EU-organisationer, särskilt Europol, skapa ett område där frihet, säkerhet och rättvisa råder.

3 ARBETE MED FALL

I Eurojusts preliminära årsrapport för 2001 och i årsrapporten för 2002 identifierades ett antal hinder för effektiv ömsesidig rättslig hjälp.

En mycket viktig aspekt av Eurojusts arbete är att ständigt försöka reducera och övervinna sådana hinder. I Eurojusts årsrapport för 2002 föreslogs några möjliga förbättringar i detta avseende. I korthet gick dessa ut på

- genomförande så snart som möjligt av 2000 års EU-konvention om ömsesidig rättslig hjälp och dess protokoll,
- säkerställande av användning av standardmodeller för handläggningen av framställningar om ömsesidig rättslig hjälp,
- förbättring av kvaliteten vad gäller utformning, underbyggnad och översättning av framställningarna om bevisupptagning och
- förbättring av det ömsesidiga erkännandet och en tillämpning av lagstiftningen.

Som en del av de fortsatta ansträngningarna att säkerställa effektivitet i den ömsesidiga rättsliga hjälpen har Eurojust under 2003 fokuserat på att fastställa god praxis och bra arbetsmetoder för att förbättra det rättsliga samarbetet tvärsöver olika jurisdiktioner. Med hjälp av ett internt frågeformulär gjorde kommittén för fallanknutet arbete en sammanställning av nationella medlemmars erfarenheter vad gäller eventuella hinder för ömsesidig rättslig hjälp, anledningar till framgång eller misslyckande, främjande av Eurojust och uppmuntran av hänskjutning av relevanta fall samt erfarenhet av arbete med fall, samarbete med Europol och andra frågor.

Svaren avslöjade att för enskilda Eurojustmedlemmar är goda relationer och kontakter med nationella myndigheter mycket viktiga. Aktivt arbete på att skapa och upprätthålla personliga kontakter och bekanskap mellan de nationella medlemmarna och andra partner var också viktigt. Brist på kunskap om Eurojust, orubbliga administrativa rutiner, tvister om behörighet eller befogenheter och till och med avundsjuka har i viss utsträckning hindrat Eurojust från att fungera effektivt. Nationella medlemmar kanske kan övervinna sådana hinder genom att bygga upp nära och förtroendeingivande kontakter med praktiskt yrkesverksamma jurister i sin egen medlemsstat, i andra medlemsstater och i sådana organisationer som Europol. Detta bidrar till att säkerställa att relevant arbete med fall hänskjuts till Eurojust och att dubbelarbete undviks. En bättre förståelse av Eurojust kan åstadkommas genom regelbundna samråd med berörda tjänstemän, genom att delta i och informera om Eurojust vid utbildningsarrangemang för praktiskt yrkesverksamma jurister och vid relevanta konferenser och möten. Detta är ofta tidsödande på grund av antalet domare och åklagare i en del större länder och olika administrativa och regionala nivåer. Men det är en insats som på lång sikt borde resultera i en ökning av antalet fall och höjning av kvaliteten på de fall som sänds till Eurojust och därmed innebära en motsvarande ökning av värdet på det rättsliga samarbetet i Europa.

Det är också viktigt att se till att regler och förfaranden som gäller för den ömsesidiga rättsliga hjälpen är välkända och väl integrerade i rättsapparaten på nationell nivå. Detta gäller inte minst Eurojusts roll och beslutet om inrättande av Eurojust. Betydelsen av ett skyndsamt genomförande av Eurojustbeslutet i den nationella lagstiftningen skall inte undervärderas. Vi måste liksom understryka värdet av instruktioner och administrativa föreskrifter från medlemsstaterna om samarbete med Eurojust som ytterligare ett medel att öka kunskapen om vår organisation och skapa kanaler för att säkerställa att problem snabbt hänskjuts till Eurojust.

Det är även viktigt att betona fördelarna med effektiva arbetsrelationer mellan Eurojust, Europol och andra institutioner som verkar inom detta område. Beslutet om inrättande av Eurojust förutsätter att det skall finnas ett nära samarbete och samordning, och detta gäller särskilt förhållandet mellan Eurojust och Europol. Skilda rättsliga system i Europa innebär att domare, åklagare och polistjänstemän i varje medlemsstat har olika, ofta mycket olika, plikter och befogenheter. Det finns viktigt arbete att utföra för att klargöra behov och möjligheter för samarbete genom direkt kontakt och undvika eventuellt dubbelarbete och osäkerhet eller tvister om behörighet. Ikraftträdandet av Eurojust-Europolavtalet kommer att ge möjlighet till nya framsteg i detta avseende.

Sist men inte minst inser kollegiet den stora betydelsen av att visa upp mervärde för polis och domarkår i medlemsstaterna i arbetet med fall som hänskjuts till Eurojust. Särskilda ansträngningar bör göras för att säkerställa att Eurojusts rutiner är snabba, effektiva och av hög kvalitet. Dessutom bör Eurojust fortsätta att arbeta för att uppnå en bredare kapacitet när det gäller analyser, både inom sin egen struktur och genom informationsutbyte med Europol bland andra.

Eurojust är fortfarande en mycket ung institution under utveckling. Stora framsteg har gjorts, och med utvecklingen av sådana initiativ som nämnts ovan är kollegiet säker på att Eurojust kommer att kunna befästa sin roll och tillföra värde som en nyckelspelare på området för rättsligt samarbete och samordning.

Nytt System för Arkivering av Fall

Eurojusts belastning med fall varierar med en spännvidd från relativt enkla bilaterala fall till omfattande fall av mycket grov brottslighet, som ofta berör flera medlemsstater. Följaktligen varierar även omfattningen av Eurojusts engagemang i olika fall i hög grad. De möten och arrangemang som krävs för att underlätta eller samordna utredningar och åtal blir olika alltefter fallets karaktär. Det kan vara möten med kollegiet, möten där deltagandet begränsas till endast de nationella medlemmar som är involverade i fallet eller möten där basen breddats och även de nationella myndigheter som handlägger fallen har inbjudits.

Dessa skillnader i belastning med fall innebar att det var av stor betydelse att utveckla ett system som erbjöd översikt över karaktären hos och omfattningen av de gränsöverskridande brott och utredningar som hänsköts till Eurojust. Det var även viktigt att kunna samla information om arbetet med fall i en lätt tillgänglig databas. Upprättandet av ett system för arkivering av fall kommer att göra det möjligt för oss att generera data och statistik för att uppmärksamma trender och utveckling och vidare för att lämna information om Eurojusts verksamheter i årsrapporten samt ta itu med särskilda frågor av betydelse för de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna eller andra berörda parter.

I vår årsrapport för 2002 bekräftades att Eurojust under 2003 skulle inleda arbetet med att upprätta ett nytt system för arkivering av fall. När ett fall hänskjuts till enheten registreras fallets karaktär i arkiveringssystemet och myndigheterna i det land som gör framställningen och det land den riktas till identifieras. Fakta i målet och de aktuella brotternas karaktär beskrivs kortfattat liksom den typ av hjälp som begärs av det land som gör framställningen.

När ett fall öppnas registreras grundläggande information om det i arkiveringssystemet. Ytterligare information läggs till efterhand som arbetet med fallet fortskrider. Arten av det stöd som Eurojust ger beskrivs med uppgift om antal och typ av möten som hålls för att ge stöd i eller samordna fallet och andra data relaterade till handläggningen av det.

Utgången av fallet registreras likaså tillsammans med den tid som förflutit från den dag fallet öppnades till den dag Eurojusts engagemang avslutas. Systemet har även kapacitet att registrera arten av behörighet eller befogenheter som utövas av Eurojust i samband med fallet, vilka stater som är involverade samt i tillämpliga fall de externa organisationer som har varit behjälpliga med handläggningen av fallet.

Nog så viktigt är att systemet även kan registrera en utvärdering av varje fall. Detta underlättar fastställandet av de hinder eller problem som övervunnits eller lösts respektive inte övervunnits eller lösts och gör det möjligt att kategorisera dem och vidta åtgärder för att eliminera dem.

Det nya systemet infördes mot slutet av 2003. Det är för närvarande pappersbaserat och på experimentstadiet, och vår erfarenhet från användningen av det är ännu begränsad. Det står emellertid klart att det nya arkiveringssystemet kommer att avsevärt bidra till att göra det möjligt för Eurojust att handlägga fall effektivare och att det kommer att förbättra kvaliteten på tillgänglig statistisk information. Systemet tillhandahåller ett verktyg för att kategorisera och följa utvecklingen av Eurojustfallen, vare sig de är fall för kollegiet eller för nationella medlemmar eller framställningar om information.

Samtidigt kommer systemet att ge möjlighet till insyn. Genom att samla strukturerad information gör systemet det möjligt för Eurojust att sammanställa bättre och mer omfattande information och statistik om sitt arbete. På lång sikt kommer detta att möjliggöra en utvärdering av Eurojusts arbete och öka Eurojusts möjligheter att identifiera nya trender och anpassa resurser och mål.

Införandet av den provisoriska försöksversionen av det nya arkiveringssystemet befinner sig fortfarande i ett tidigt stadium. Det finns mer arbete att utföra. Systemets fördelar är uppenbara, så att utvecklingen av ett mer användarvänligt IT-baserat arkiveringssystem har prioriterats. Arbetet befinner sig nu i slutskedet och vi räknar med att ett elektroniskt arkiveringssystem, som uppfyller reglerna för dataskydd, kommer att bli operativt under 2004.

Illustrationer av Arbetet med Fall

För att belysa den typ av arbete vi utför ger vi i det följande kortfattade beskrivningar av några fall som handlagts av Eurojust under 2003. Exempelen täcker en rad medlemsstater och olika typer av brottslighet.

Bedrägerier och Penningtvätt

Eurojust mottog en begäran om hjälp med att skaffa information till en utredare om den internationella bakgrunden i ett fall av penningtvätt. Den åtalade, en man med utländskt medborgarskap bosatt i Österrike, hade anhållits i ett tredje land efter att en häktningsorder hade utfärdats av ett annat europeiskt land (land X). Ett hus hade köpts i Österrike för en del av intäkterna från det brott som hade begåtts i land X och sedan överlåtits till en annan person. Misstankar om penningtvätt resulterade i att den österrikiska brottmålsdomstolen belade huset med kvarstad. Det var synnerligen angeläget att få fram information från land X för att förhindra att kvarstaden hävdes.

På kort tid kunde Eurojusts nationella medlemmar få fram att den misstänkte hade utlämnats, och att ett fall av grovt bedrägeri var under utredning i land X. I denna utredning figurerade flera av landets egna medborgare och flera utländska. Efter den första begäran om information bad de behöriga myndigheterna i land X om Eurojusts stöd på grund av komplexiteten i de gränsöverskridande utredningarna. Det blev nödvändigt att be om hjälp från sju europeiska länder för att samla in material och bevis om bedrägeri och penningtvätt. Samband fastställdes mellan brott som begåtts i land X och andra länder, särskilt förfalskning av dokument och penningtvätt, som även hade anknytningar till fallet i Österrike.

De viktigaste resultaten av Eurojusts medverkan var följande:

- Genom att Eurojust involverades stod det klart att fallet inte endast var en bilateral begäran utan en del av ett fall med vittomfattande internationella dimensioner och ett där Eurojusts kapacitet att samordna åtgärder kom till god användning.
- Ömsesidig rättslig hjälp på bilateral och multilateral nivå underlättades och samordnades genom ständigt informationsutbyte.
- Eurojusts snabba förmedling av information säkerställde att kvarstadsbeläggningen av huset kunde bibehållas och att en betydande tillgång fanns tillgänglig för restitution.

Grovt Bedrägeri

I februari 2003 bad danska polismyndigheter Eurojust om hjälp med att få till stånd en diskret och konfidentiell gränsöverskridande utredning som rörde en efterlyst brottsling. Bakgrunden till framställningen var att en dansk medborgare, tidigare dömd till två och ett halvt års fängelse för grova egendomsbrott och skattebedrägeri, efter att ha fått avslag på sitt överklagande hade flytt från Danmark för att undgå att avtjäna sitt straff. Det var känt att den förrymde brottslingen hade flera identiteter i olika europeiska länder och förmodades kunna få ekonomisk hjälp från många källor. Av dessa skäl ansågs det bli mycket svårt att få honom arresterad.

Den danska polisen identifierade en rad ekonomiska transaktioner som ledde till Spanien men inte hade någon direkt koppling till den efterlyste mannen, även om man hoppades att de möjligen skulle kunna ge någon ledtråd om hans uppehållsort. Polisen bad Eurojust att hjälpa till att samordna en diskret gränsöverskridande utredning. Det var av största betydelse att utredningen organiserades på sådant sätt att den förrymde brottslingen var omedveten om att transaktionerna hade väckt polisens intresse, eftersom hans vetskap om detta skulle hindra arresteringen av honom. Eurojust ordnade ett samordningsmöte mellan de berörda åklagarna och polistjänstemännen, där enskildheterna i utredningen diskuterades och fastställdes. Utredningen blev en framgång och rymlingen anhölls.

Grovt Bedrägeri

I februari 2003 deltog företrädare för fler än tjugo behöriga rättsliga och polisiära myndigheter i Finland, Frankrike, Tyskland, Italien, Portugal och Storbritannien i ett samordningsmöte i Finland, organiserat av Eurojust i nära samarbete med de finska myndigheterna. Fallet utgjordes av mycket komplex ekonomisk brottslighet, och intäkterna av brottsligheten uppskattades till flera dussin miljoner euro. Brottslig verksamhet hade även förekommit i länder utanför Europeiska unionen. De finska

myndigheterna hade fört fram sin inhemska utredning så långt det var möjligt och ville stimulera myndigheterna i andra medlemsstater att börja vidta och samordna sina åtgärder för att samla in bevis och skaffa sig en allsidig bild av denna komplicerade brottsliga verksamhet.

Mötet ledde till bättre och samordnat upprättande av flera framställningar om bevisupptagning för ömsesidig rättslig hjälp i medlemsstaterna, och några av problemen i samband med upprättandet av framställningarna undanröjdes. Judiciellt och polisiärt samarbete i det här fallet har fortsatt genom direkta kontakter som upprättades och stärktes vid mötet i Finland. Under året anhölls dessutom den huvudmisstänkte i ett land utanför EU.

Terrorism

Detta fall hänsköts till den italienske nationelle medlemmen i Eurojust av åklagare som höll på med en utredning om islamisk fundamentalistisk terrorism. Den stod i samband med en subversiv organisation, som agerade tillsammans med liknande grupper med kopplingar till Al-Quaeda, med huvudsaklig uppgift att stödja terroristhandlingar. De italienska utredningarna satte strålkastarljuset på några kopplingar till Spanien, Storbritannien, Frankrike och Tyskland. Som ett första steg skickade åklagaren i juni 2003 ut framställningar om bevisupptagning till de behöriga rättsliga myndigheterna i dessa länder för att inhämta information om särskilda frågor under utredning. På grund av de påstådda brottens grovhet och arten av brottsmisstänkta brådskade det med upprättandet av framställningarna om bevisupptagning. Den italienske åklagaren kände till Eurojust och dess uppgifter och samrådde med Eurojust om hjälp för att underlätta upprättandet av framställningarna om bevisupptagning och med ett samordningsmöte med de nationella utrednings- och åtalsmyndigheterna i de länder som var inblandade i fallet.

Mötet hölls hos Eurojust i november 2003 med deltagande av åklagare från de fem länderna, och den omedelbara fördelen med utbytet av information om pågående utredningar var mycket stor. Relevant information om dessa terroristgruppers sätt att arbeta utbyttes, och mötet kom även att utgöra ett forum för deltagarna när det gällde att skaffa sig bättre förståelse av förfarandena för ömsesidig rättslig hjälp i de olika rättsliga systemen och hitta tekniska lösningar för att övervinna hinder och dröjsmål med verkställandet av framställningarna. Som en uppföljning av samordningsmötet kommer ytterligare ett möte mellan de italienska och spanska åklagarna och de behöriga myndigheterna i Algeriet att äga rum.

Grovt Bedrägeri

I april 2003 deltog företrädare för behöriga rättsliga myndigheter från Tyskland, Spanien och Luxemburg i ett samordningsmöte anordnat av Eurojust på begäran av tyska åklagare. I ett senare skede medverkade Eurojusts kontaktperson i Liechtenstein. De tyska åklagarna arbetade med en utredning av en känd tysk medborgare – och arbetar fortfarande med att utreda personer misstänkta för inblandning – avseende bedrägeri och andra brott. Det var nödvändigt med tvångsingripanden i flera europeiska länder, och man bad Eurojust om hjälp med samordning av ett samtidigt verkställande av husrannsakningsorder och granskning av bankkonton tillhöriga de misstänkta på 25 platser i fyra länder. Efter samordningsmötet i april 2003 upprättades en detaljerad strategisk plan av Eurojust och de nationella utredarna för att säkerställa en exakt tidtabell för ett samordnat verkställande av alla ordena i samma ögonblick som den huvudmisstänktes immunitet skulle upphävas. Detta hände i juni 2003 när ordena verkställdes med framgång.

Handel med Vapen

Detta fall gäller olaga vapenhandel och är under utredning i Storbritannien med kopplingar till Nederländerna. Fallet hänsköts till Eurojust för att såväl framställningar om ömsesidig rättslig hjälp som intern samordning av utredningar inom Nederländerna skulle underlättas, eftersom Storbritannien hade begärt hjälp från två olika regioner. Innan fallet hänsköts till Eurojust, hade polisen i Storbritannien förgäves försökt underlätta och samordna framställningarna genom ett samarbete de polisära myndigheterna emellan. Sedan fallet hänskjutits till Eurojust hölls ett samordningsmöte, i vilket de båda nederländska regioner som var berörda av fallet deltog. Mötet gjorde det möjligt att enas om en detaljerad strategi för upprättandet av framställningar om ömsesidig rättslig hjälp samt för fördelning av uppgifterna mellan regionerna. Det gav dessutom tillfälle till informationsutbyte mellan de olika nederländska företrädarna. Läget är för närvarande detta: tre framställningar om ömsesidig rättslig hjälp har utfärdats, och bevismaterial har vidarebefordrats till Storbritannien där det nu undersöks för att eventuellt läggas till grund för åtal.

Narkotikahandel

Det här fallet började med en italiensk begäran om information och är särskilt betydelsefull därför att det visar Eurojusts potential när det gäller att förse nationella åtals- och utredningsmyndigheter med en översikt över utredningar som har kopplingar till varandra. De som kämpar mot transnationell brottslighet har alltid nytta av en vid överblick och ett internationellt perspektiv på det som händer på speciella områden av brottslig verksamhet.

Italienska åklagare som utredde ett mycket stort internationellt nätverk som drev handel med kokain mellan Sydamerika och Europa, upptäckte att kriminella grupper vilka verkade i Italien, Spanien, Tyskland och Nederländerna eventuellt var inblandade. Det krävdes en samordnad aktion mellan utredningsmyndigheter från flera länder. Genom att flera italienska framställningar om ömsesidig rättslig hjälp sändes ut genom Eurojust blev det möjligt att identifiera de behöriga utrednings- och åtalsmyndigheterna. Detta följdes av ett samordningsmöte. Ett uppföljningsmöte hölls i juli 2003 i Haag, och de italienska myndigheterna har kunnat utfärda en andra omgång framställningar om rättslig hjälp med fokusering på den relevanta information som de fick kännedom om vid mötet.

Ett mycket viktigt resultat av Eurojusts engagemang i fallet är upprättandet av ett fast nätverk av åklagare som handlägger samma fall i olika länder och därmed gör det möjligt för dem att ha ett fast samarbete.

Bedrägerier i Samband med Handel med Lägenhetsandelar

Svenska myndigheter konstaterade att ett stort antal svenska medborgare hade anmält att de utsatts för bedrägeri när de köpte andelar i lägenheter i Spanien. Eurojust ombads hjälpa till, och de nationella medlemmarna gjorde kontroller för att se om liknande bedrägerier förekom i deras egna länder. Det visade sig att det fanns offer för liknande bedrägerier i Frankrike, Tyskland, Storbritannien, Belgien och Finland. Under våren och sommaren 2003 övervägde man att via Eurojust överföra mer än fall från Finland och över 20 fall från Sverige till en pågående brottsprocess i Spanien.

Deltagarna i ett följande samordningsmöte, som hölls i mars 2003, fick ny information om pågående utredningar och liknande fall som redan utretts, åtalats och avgjorts i andra jurisdiktioner. De fick även höra om organisationer som arbetade med detta slag av bedrägeri, dömda förbrytare och hur offer kan söka ersättning.

Man enades om en handlingsplan för utbyte av information för att hjälpa till att identifiera offer och inhämta bevis för att hjälpa den spanske domaren att spåra upp de tänkbara förövarna. Ett förslag lämnades till Europol om att öppna ett dokument om analysarbetet på grundval av denna information.

Människohandel

Detta fall rör människohandel där flickor från Rumänien rekryterades och erbjöds bra arbete i Spanien. I själva verket skulle de arbeta som prostituerade för ett brottsligt nätverk, som bedrev sin verksamhet i Frankrike och Spanien. Flickorna såldes till kopplare för att utnyttjas som prostituerade, och de utsattes också för grov våldtäkt och annat våld.

Inledningsvis skickade den behörige domaren en av de minderåriga tillbaka hem till Rumänien, men väl i Rumänien utsattes hon för hot på grund av att hon hade samarbetat med myndigheterna, och Eurojust fick en framställning om att organisera ett program för vittnesskydd. En av kopplarna hade arresterats i Frankrike, och ett samordningsmöte hölls i februari 2003 mellan de behöriga myndigheterna i Frankrike, Spanien och Rumänien. Vid mötet enades man om en handlingsplan:

- Spanien skulle vidarebefordra till Rumänien all den information som hade framkommit om den organisation som rekryterade flickor i Rumänien och transporterade dem till Europa.
- Eftersom kopplaren som anhållits i Frankrike även var misstänkt för mord och skulle dömas där, krävdes en viss samordning av åtalerna i Frankrike och Spanien för att beakta *non bis in idem*-principen.
- Åtgärder för att underlätta nuvarande och framtida ömsesidig rättslig hjälp mellan Spanien och Frankrike och mellan Frankrike och Rumänien med tillåtelse för den franske domaren att närvara i Rumänien vid inhämtandet av bevis.
- Åtgärder för att skapa ett program för vittnesskydd skulle samordnas mellan Spanien och Rumänien.

Alla de överenskomna åtgärderna har implementerats, och dessutom har nya kontaktpunkter mellan det franska justitiedepartementet och de rumänska rättsliga myndigheterna utnämnts för att vara behjälpliga med detta fall och liknande problem om de skulle uppstå i framtiden.

Nedsmutsning av Havet

Frankrike har bett Eurojust om hjälp för att påskynda överföringen av information och underlätta den ömsesidiga rättsliga hjälpen i ett välkänt fall av nedsmutsning av miljön. Fallet är en följd av förlisningen av *"The Prestige"* i Atlanten utanför Spaniens nordvästkust i november 2002. Utredningarna leds av två utredningsdomare, en i Frankrike och en i Spanien. Det finns även perifera kopplingar till Grekland och Storbritannien.

Eurojust ordnade två samordningsmöten under 2003, det första i maj i La Corunna i Spanien och det andra i november i Brest i Frankrike, båda i nära samarbete med det europeiska rättsliga nätverket och de domare som tjänstgör som sambandspersoner.

Syftet med det första mötet var att hjälpa domarna att utnyttja tidigare erfarenheter av hur man handlägger ett mål i vilket hundratals offer har lidit förluster. Kollegor som lett liknande utredningar, såsom förlisningen av "Erika" vilken utretts i domstolen i Paris och "Mar Egeo" utredd i La Corunnas domstol, inbjöds att dela med sig av sin erfarenhet. Syftet med det andra mötet var att med utnyttjande av juridisk expertis undersöka och avgöra om det var möjligt, och i så fall på vilket sätt, att sammanföra de pågående åtalen i ett enda förfarande, som skulle ledas av ett av länderna. Denna diskussion pågår och kommer att utnyttja resultaten från Eurojustseminariet om "Deciding which jurisdiction should prosecute", som hölls i november 2003 i Haag.

Bankkortsbedrägeri

Det här fallet började för Eurojusts del i februari 2003 efter en nederländsk framställning till Frankrike om förflyttning av brottmålsförfaranden i flera fall som var koncentrerade till Nederländerna och uppvisade en märklig arbetsmetod.

En grupp franska medborgare hade i årtal misstänkts för att operera över hela Europa för att få ut pengar från bankomater när bankerna var stängda. Genom falska förespeglningar skaffade de misstänkta sig uppgifter om kundernas kreditkort. De utgav sig för att vara banktjänstemän och genom att låtsas hjälpa till fick de reda på kundens PIN-kod. Den här typen av bedrägeri är intrnationellt känd som *collet Marseillais*.

Under arbetet med framställningen bad den nederländske åklagaren sin kollega hos Eurojust att skaffa liknande information från Tyskland. Till följd av detta tog den tyske nationale medlemmen reda på att flera åklagarkammare i Tyskland hade utrett samma krets av misstänkta i en rad fall som var oberoende av varandra.

Samarbetet genom Eurojust ledde till att två mål uppnåddes snabbt. För det första fattades ett beslut av styrelsen för de tyska allmänna åklagarna som fick till följd att efter några år av separata och isolerade utredningar kunde i juni 2003 alla de tyska fallen handläggas av en åklagarkammare. För det andra hade Eurojust i mars 2003 redan byggt upp ett internationellt nätverk för att samordna åtgärder mellan Nederländerna, Frankrike, Österrike och Schweiz, eftersom Eurojust hade upptäckt att en av de huvudmisstänkta var provisoriskt anhållen i Schweiz. I juli 2003 anslöt Tyskland sig till gruppen.

Trots dessa framgångar innebar antalet brott och tilltalade att det var omöjligt att åtala de misstänkta i en stat för alla de brott som begåtts i alla de berörda medlemsstaterna.

Kommentarer till Statistiken över Arbete med Fall

Under 2003 ökade antalet fall som handlades av Eurojust med 50 procent (se Tabell 1). Även om största delen av ökningen utgjordes av bilaterala fall, var ökningen av antalet multilaterala fall som hänsköts till kollegiet också betydande och förtjänar att kommenteras.

En del nationella myndigheter är villigare att hänskjuta sådana fall till Eurojust för bättre samordning av sina utredningar och rättsliga åtgärder eller för att kunna diskutera den internationella strategin för sina fall med andra myndigheter. Minst tre länder deltog i mer än hälften av de samordningsmöten som anordnades av Eurojust (se Tabell 5). Eftersom Eurojust nu kommit i ordning i sina nya lokaler, kan det erbjuda bättre stöd åt de nationella myndigheterna. Fastän den nya utrustningen för konferens- och sammanträdesrum inte var installerad under 2003, hölls två tredjedelar av samordningsmötena i Eurojusts lokaler genom att provisoriskt installera tolkbås och annan utrustning. Eurojusts möjligheter att anordna fler sådana möten kommer att förbättras avsevärt från och med början av 2004.

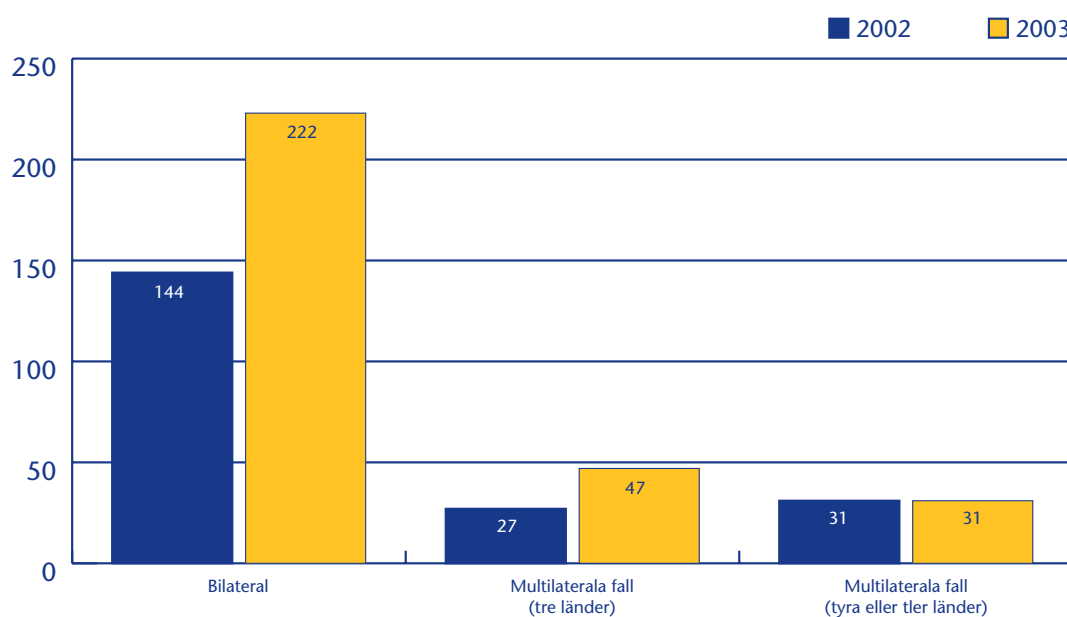
Ökningen av fall som hänskjutits till Eurojust avspeglas även i statistiken över länder som gjort och länder som mottagit framställningar. Generellt har de nationella medlemmarnas deltagande i operativt arbete ökat. Statistiken speglar emellertid inte brottens beskaffenhet eller grovhet eller nivån på den insats från Eurojust som krävs för att klara upp dem. En del fall kan handläggas mycket snabbt, andra kräver mer arbete, tid och ansträngning. På det hela taget anser de nationella medlemmarna dock att kvaliteten på fallen håller på att förbättras, och de är angelägna att förbättra den ytterligare med hjälp av sina nationella myndigheter. Förbättring av kvaliteten på fall som hänskjuts till Eurojust har högre prioritering än en ökning av kvantiteten. Eftersom beslutet om inrättande av Eurojust inte har genomförts i alla medlemsstaterna, påverkar det dock antalet fall som hänskjuts till de nationella medlemmarna från deras nationella myndigheter.

Tabell 4 ger en översikt över de brottstyper som hänskjutits till Eurojust. Narkotikahandel och bedrägerier är de kategorier som står för den största andelen fall som kollegiet handlagt, och dessa fall har ökat avsevärt i antal. I fråga om narkotikahandel har dubbelt så många fall hänskjutits till Eurojust under 2003 som under 2002. Bedrägerier är en kategori som omfattar flera olika typer såsom skattebedrägeri, förskingring, investeringsbedrägeri och försäkringsbedrägeri. De innefattar inte momsbedrägeri eller bedrägeri som riktar sig mot gemenskapens ekonomiska intressen. Många av dessa fall är komplexa och kräver samordningsmöten för att problemen skall kunna lösas. Terroristfall utgör en liknande kategori. Vissa andra brottstyper som penningtvätt och människohandel (innefattande tre fall av olaglig invandring) har även ökat i antal jämfört med dem som hänsköts under 2002.

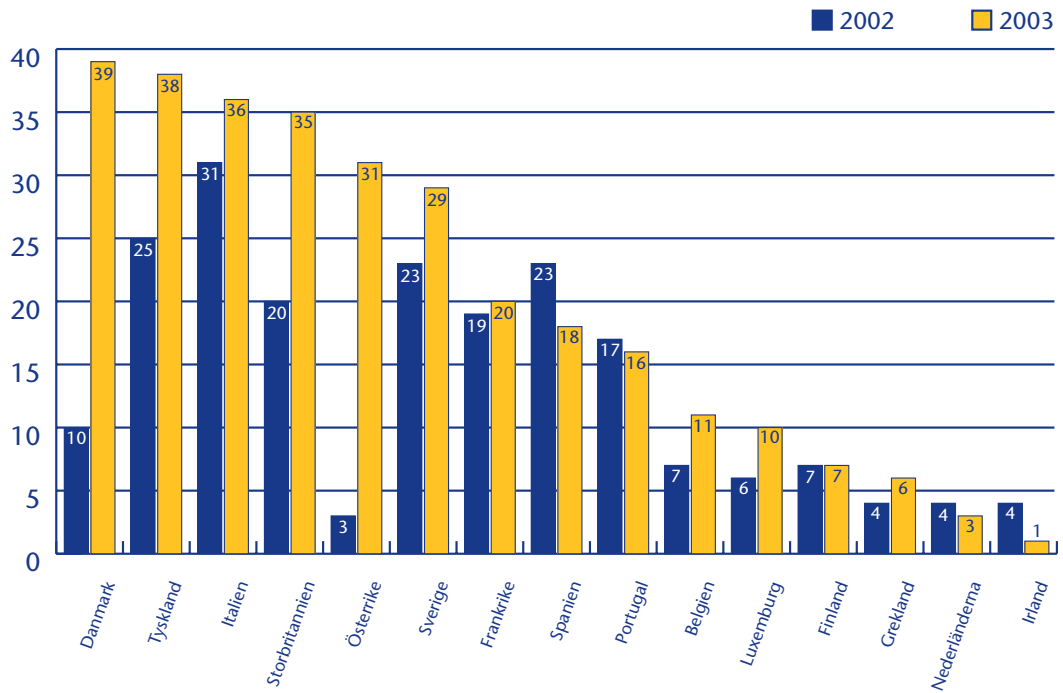
Kategorin "övrigt" representerar 24 typer av brott med en omfattning av färre än 10 fall per brottstyp (de vanligaste är bedrägeri som riktar sig mot gemenskapens ekonomiska intressen, smuggling, rån, organiserad brottslighet, olaga handel med bilar, korruption, förfalskning, dråp och förskingring).

En avsevärd förbättring av vår ICT under 2004 bör göra det möjligt för Eurojust att tillhandahålla en mer detaljerad och meningsfull statistik i årsrapporten för 2004. Vi kommer att kunna framhäva de viktiga aspekterna av vårt arbete och fokusera mer på de behov som de nationella myndigheterna gett uttryck för, vår egen verksamhet och kopplingar mellan kriminalitet i olika länder.

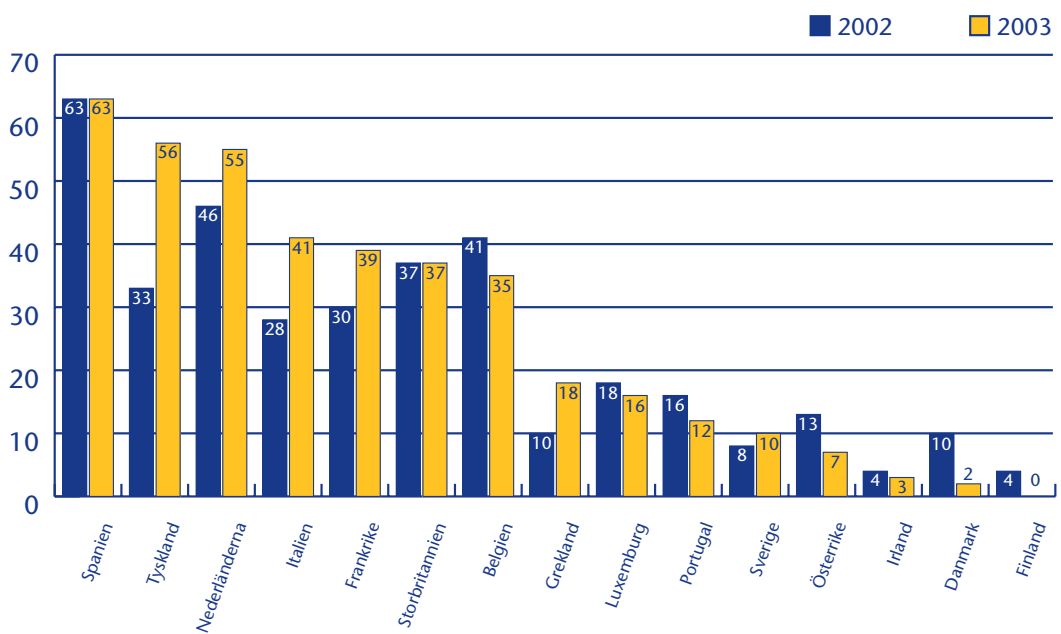
Tabell 1: Bilateral - Multilaterala fall

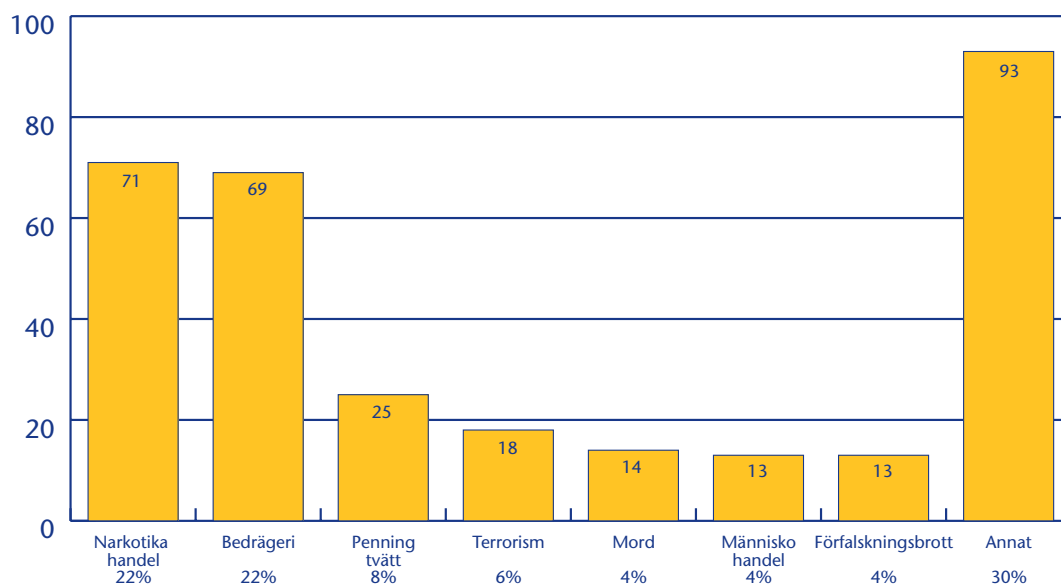
Tabell 2: Länder som Mottagit Framställningar

Tabell 3: Länder som gjort Framställningar

Tabell 4: Brottskategorier

Tabell 5: Samordningsmöten

		Medlemsstater														Andra länder			
Datum och plats för möte	Antal stater	AT	BE	DE	DK	ES	FI	FR	GR	IE	IT	LU	NL	PT	SE	UK	ISR	ROM	USA
10 01 03 Eurojusts lokaler	2																		
27 01 03 Frankrike	4																		
07 02 03 Sverige	2																		
10 02 03 Finland	6																		
24 02 03 Eurojusts lokaler	2 EU + 1 icke EU (kandidat-)																		
27 02 03 Eurojusts lokaler	3																		
04 03 03 Eurojusts lokaler	7																		
10 04 03 Belgien	2																		
15 04 03 Eurojust premises	3																		
21 05 03 Spanien	3																		
12 06 03 Spanien	2																		
17 06 03 Spanien	3																		
24 06 03 Eurojusts lokaler	10 EU + 1 icke EU																		
02 07 03 Eurojusts lokaler	4																		
10 07 03 Nederländerna	2																		
07 08 03 Eurojusts lokaler	2																		
16 09 03 Eurojusts lokaler	2																		
17 09 03 Eurojusts lokaler	2																		
03 10 03 Spanien	3																		
21 10 03 Eurojusts lokaler	11 EU + 1 icke EU																		
04 11 03 Eurojusts lokaler	2																		
06 11 03 Eurojusts lokaler	3																		
25 11 03 Eurojusts lokaler	2																		
26 11 03 Eurojusts lokaler	5																		
26 11 03 Frankrike	3																		
02 12 03 Portugal	2																		
Totalt 26	För varje medlemsstat	1	3	7	2	14	4	11	4	1	11	4	9	5	3	13	1	1	1

4 KONTAKTER MED NATIONELLA MYNDIGHETER

Det är en viktig del av Eurojusts arbete att se till att regelbundna kontakter upprätthålls mellan de nationella medlemmarna och medlemsstaternas behöriga myndigheter. För att Eurojust skall kunna utvecklas på ett positivt sätt är det av yttersta vikt att de nationella myndigheter som ansvarar för utredning och åtal förstår vilka resurser Eurojust kan erbjuda, och att de har förtroende och tillit både till vår organisation och till sin egen nationella medlem. Som ett led i arbetet med att uppnå detta mål fortsätter kollegiet att mötas i Haag tre dagar varje vecka så att två dagar är lediga för kontakter med nationella brottsutredare, åklagare och regeringsdepartement. Kollegiet fortsätter att avsätta en vecka varannan månad för att ge de nationella medlemmarna möjlighet att ägna sig åt arbete med fall och utveckling av kontakterna med nationella organ.

Även om antalet hänskjutna fall ökade med 50 procent under 2003 jämfört med år 2002, anser kollegiet fortfarande av skäl som nämnts på annan plats i denna rapport att Eurojust har kapacitet som räcker till för att handlägga ett större antal fall av grövre brott.

I årsrapporten för 2002 kom vi fram till att trots ingivande tecken hade medvetenheten om Eurojust, det europeiska rättsliga nätverket och andra EU-organisationer som verkar på området för rättsligt samarbete i brottsärenden inte trängt igenom fullständigt överallt. Vi är övertygade om att Eurojust nu är bättre känt, särskilt bland utredare och åklagare i högre tjänsteställning, där stödet för vår organisation är starkt. Mer behöver emellertid göras för att höja medvetenhetsnivån bland yngre tjänstemän hos de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna. Avsnittet om arbete med fall i denna rapport ger exempel på fall som enheten handlagt. Vi har funnit att framgångar i det arbete som hänskjutits till Eurojust har visat utredare och åtalare att Eurojust kan tillföra deras arbete mervärde. En verklig framgång bidrar ofta till att marknadsföra Eurojust på sätt som inte kan uppnås enbart genom att organisera möten eller göra en exposé över organisationen i presentationssyfte.

En del medlemsstater har ökat medvetenheten om Eurojust bland sina nationella myndigheter genom att sända delegater på besök till Eurojust för att låta dem träffa sina nationella medlemmar i Haag. Detta bidrar till att höja Eurojusts profil, och kollegiet hälsar med glädje besökare välkomna till sina lokaler. Under 2003 skickade nästan alla medlemsstater delegationer till Eurojust. De svenska myndigheterna lät till exempel besök hos Eurojust ingå som en del i sitt nationella utbildningsprogram för åklagare.

Många fler av de nationella myndigheternas anställda känner nu till vad Eurojust har att erbjuda. Vidare kan, även om antalet hänskjutna fall ökar, samarbetet i allmänhet och utbyte av information förbättras ytterligare. Medan samarbetet med många nationella och europeiska organisationer har blivit bättre, förblir emellertid situationen med i synnerhet OLAF för närvarande otillfredsstillande. Vi arbetar med OLAF för att förbättra situationen.

Under 2003 fortsatte de nationella medlemmarna sina ansträngningar att profilera Eurojust och att öka medvetenheten om dess existens och arbete i medlemsstaterna. Alla Eurojusts ledamöter höll möten

med sina nationella myndigheter, åklagare och utredare, polis- och tulltjänstemän för att förbättra de praktiskt yrkesverksammas kunskaper.

Kollegiet hälsar med tillfredsställelse att de flesta medlemsstaterna har följt rådets beslut från december 2002 och utsett en nationell kontaktperson för terroristärenden. Detta kommer att i hög grad förbättra samarbetet med Eurojust i terroristärenden.

På annan plats i denna rapport har vi betonat behovet av att beslutet om inrättande av Eurojust genomförs i nationell lagstiftning. Vi räknar med att där det krävs kommer genomförandet att göra det möjligt för de nationella medlemmarna att interagera med och hjälpa sina inhemska myndigheter och Eurojust mycket på ett mycket effektivare sätt. Det är lika viktigt att Eurojusts nationella medlemmar i de stater där ingen lagstiftning krävs faktiskt ges befogenhet att uppfylla de åtaganden och skyldigheter som anges i Eurojustbeslutet.

Nationella medlemmar fortsätter att delta i det europeiska rättsliga nätverkets möten på både den nationella och internationella scenen. Uppbyggnad av ett gott förhållande mellan Eurojust och det europeiska rättsliga nätverket på nationell nivå är nyckeln till upprätthållandet av goda förbindelser med nationella myndigheter.

Några nationella medlemmar skrev artiklar om Eurojust och rättsligt samarbete för juridiska tidningar och tidskrifter. Andra lämnade redogörelser för Eurojust vid utbildningstillfällen anordnade för domstolar, domare, åklagare och polisskolor i sina hemländer. Detta anses vara särskilt effektivt om den nationelle medlemmen tar med sig en kollega från en annan jurisdiktion, som genom jämförelser kan belysa Eurojusts inverkan från sitt eget lands perspektiv.

Som organisation ombads Eurojust mycket oftare under 2003 att skicka talare för att delta i olika konferenser och seminarier om frågor rörande gränsöverskridande brottslighet. Dessa uppgifter fördelas efter de nationella medlemmarnas lingvistiska färdigheter och möjligheter att delta. Detta bidrar till profileringen av Eurojust och ökar dess arbetsbörda genom att presentera enheten som en resurs, som effektivt underlättar rättsligt samarbete och samordning inom europeiska unionen. Det tär hårt på våra begränsade resurser, men det är en nödvändig och viktig del av vårt arbete.

Det informationstekniksystem som nu installerats i våra lokaler gjorde det möjligt för Eurojust att börja bygga en webbplats under 2003. Den är ett användbart verktyg, som kommer att vidareutvecklas under 2004. Den kommer att skapa effektivare möjligheter för kollegiet att offentliggöra sitt arbete och profilera sig både nationellt och internationellt. Vidare kommer den att ge nationella myndigheter tillgång till Eurojust och material som hänför sig till organisationens arbete.

5 EU-UTVIDGNINGEN OCH TREDJE LÄNDER

Den europeiska och internationella miljö där de rättsliga systemen, liksom de plikter som åligger polis- och åklagarmyndigheter verksamma inom dem, förändras när gränskontroller passeras kräver förmåga att samarbeta och samordna åtgärder för upprätthållandet av lag och ordning i alla länder. Brottslighet och brottslingar behöver inte erkänna internationella gränser. Eurojust har fortsatt sitt arbete med att förbättra medvetanheten om de resurser det kan erbjuda, inte endast inom EU:s medlemsstater utan även i anslutnings- och kandidatländerna och i tredje länder både inom och utanför Europa.

Under 2003 fortsatte Eurojust arbetet mot sitt mål att se till att organisationen förbereddes så att övergången till ett utvidgat EU i maj 2004 blev smidig. Vi har infört ett system med "faddrar" för att knyta anslutnings- och kandidatländerna till de nuvarande nationella medlemmarna i Eurojust. För denna "fadder verksamhet" utnyttjar vi historiska, geografiska och kulturella associationer för att kollegiet skall kunna välkomna sina nya EU-partner på ett bättre sätt. I februari 2003 hade kollegiets ordförande och den nationelle medlemmen för Tyskland nöjet att anta en inbjudan att besöka den polske biträdande justitieministern, Polens biträdande riksåklagare och andra åklagare i framskjuten ställning i Warszawa och Gdansk. Vi var glada att få tillfälle tacka några åklagare som hade samordnat åtgärder i ett av våra fall och att tala med åklagare och media om vårt arbete och de resurser som Eurojust kan erbjuda nu och framledes.

Vår invigning kom två veckor efter undertecknandet av anslutningsfördraget i Aten, och det gladdde oss mycket att många justitie- och inrikesministrar från EU:s anslutnings- och kandidatländer ville närvara.

Ett möte mellan kollegiet och våra kontaktpersoner i kandidat- och anslutningsländerna ägde rum i våra nya lokaler i maj 2003. Det cementerade ytterligare det goda förhållande som Eurojust har upprättat med dem och gav kollegiet och kontaktpersonerna möjlighet till en bättre förståelse av frågorna om utvecklingen av EU:s regelverk för samarbete i rättsliga och inrikes frågor i kandidatländerna och de praktiska problem som behöver lösas.

Ett bra exempel på Eurojusts förberedelse inför utvidgningen var ett seminarium om bland annat Eurojust, som anordnades i Estland i september 2003 av den nationelle medlemmen från Finland och den domare i Estland som var Finlands sambandsman samt de estniska myndigheterna. De finska och estniska justitieministrarna höll inledningstalen, och ordförande för seminariet var Estlands riksåklagare. En annan av talarna var den nationelle medlemmen från Sverige. Seminariet hade samlat över 120 deltagare från Estland, Danmark, Sverige och Finland. Riksåklagaren, åklagarkammare och högsta domstolen i Estland var väl representerade. Högre regeringstjänstemän deltog likaså. Seminariet fick ett gott mottagande i media.

I december 2003 skrev vår ordförande på kollegiets vägnar till alla justitie- och inrikesministrar i anslutningsländerna och anmodade dem att i god tid tänka på utnämningen av sin nationelle medlem i Eurojust. I skrivelsen ombads ministrarna vidare att överväga att sända sina kandidater före den 1 maj 2004 för att övergången skulle underlättas, eftersom kollegiet växer från 15 till 25 nationella medlemmar. Vi är glada över att flera stater har utnämnt en nationell medlem och att några kommer att ansluta sig till oss i god tid före den 1 maj 2004. Vi erbjöd dessutom ytterligare stöd och hjälp både i Haag och i anslutningsländerna för att hjälpa till att införa Eurojust i deras system som ett verktyg i kampen mot gränsöverskridande brottslighet.

I beslutet om inrättande av Eurojust ges organisationen möjlighet att ingå samarbetsavtal med tredje stat. Sådana avtal kan tillåta och underlätta utbyte av personuppgifter och göra det möjligt för tredje stat att sända en tjänsteman eller domare till Eurojust som sambandsperson. Den första förhandlingen av detta slag inleddes sommaren 2003, när Eurojust tog upp till behandling ett förslag från Norges justitieminister om diskussion av ett samarbetsavtal. Dessa förhandlingar är långt framskridna och kopplade till införandet av våra regler för dataskydd. Vi räknar med att en slutlig överenskommelse kommer att nås och lämnas in till rådet (justitie- och inrikesministrarna) för godkännande under 2004. Vi tror att när detta avtal väl är ingånget, kommer det att bli en mall för framtida förhandlingar och utgöra grund för ytterligare avtal med några andra länder, av vilka flera har uttalat intresse för att ha formella samarbetsavtal med Eurojust.

Vi fortsätter att stärka förbindelserna med praktiskt yrkesverksamma jurister i tredje länder. I april 2003 höll vi till exempel ett samordningsmöte om terrorism och finansieringen av terrorism. Mötet bevisades av meriterade experter från alla EU-länderna men även av specialister från behöriga myndigheter i Schweiz, Liechtenstein och Förenta staterna. Vi höll även ett möte om europeisk verksamhet som troddes finansiera terroristverksamhet i Mellanöstern, i vilket europeiska utredare och en representant från Israel deltog.

I vår årsrapport för 2002 nämnde vi att många länder, däribland Kanada, Norge, Schweiz, Liechtenstein, Förenta staterna och Japan har utsett kontaktpersoner för samarbete med Eurojust. I denna rapport belystes även Eurojusts ansträngningar att öka medvetenheten om vår verksamhet både inom och utanför Europeiska unionen. Flera kontaktpersoner har varit i regelbunden kontakt med Eurojust för att lösa problem relaterade till enskilda fall och hjälpa till i samordningen av utredningar och åtal.

Kollegiet betraktar Ryska federationen som en viktig framtida partner i kampen mot organiserad gränsöverskridande brottslighet. Vi var särskilt glada över att välkomna en delegation på hög nivå från

Ryska federationen i våra lokaler i Haag i oktober 2003 som ett resultat av en tidigare framställning till Federationen om att utse en kontaktperson för samarbete med Eurojust. Delegationen leddes av ställföreträdande chefen för presidentens kansli. Dessa diskussioner i positiv anda har resulterat i att riksåklagaren i Ryska federationen har samtyckt till att utnämna en rysk kontaktperson hämtad från hans egen myndighet. Utnämningen gjordes i december 2003, och kontaktpersonen skall besöka Eurojust i mars 2004 för att lägga grunden till framtida arbete..

I november 2003 var kollegiets ordförande inbjuden att tala vid det gemensamma ministermötet med justitie- och inrikesministrar från alla EU-staterna och från västra Balkan. Eurojusts kapacitet är för närvarande begränsad, och vi inriktar oss i första hand på att etablera vår organisation inom EU och att effektivt ta itu med de utmaningar som utvidgningen av EU innebär. Kollegiet kan erbjuda viss hjälp och dela med sig av sin erfarenhet, och därför har vi utsett en åklagare som är biträdande nationell medlem att axla huvudansvaret för förbindelser med Balkanländerna. När ordföranden var inne på temat kontakter, uppmanade han ministrarna att utse kontaktpersoner bland de anställda inom sina respektive åklagarmyndigheter för samarbetet med Eurojust. Vi glädde oss åt att få respons från de serbiska myndigheterna, som omedelbart utsåg en kontaktperson. Vi ser fram mot att utveckla förbindelsen med honom och ta mot nomineringar från andra stater i regionen.

Eurojust har även utvecklat kontakter och goda arbetsrelationer med internationella organisationer och organ såsom Internationella brottmålsdomstolens åklagarmyndighet och Europarådet (åklagarkonferensen).

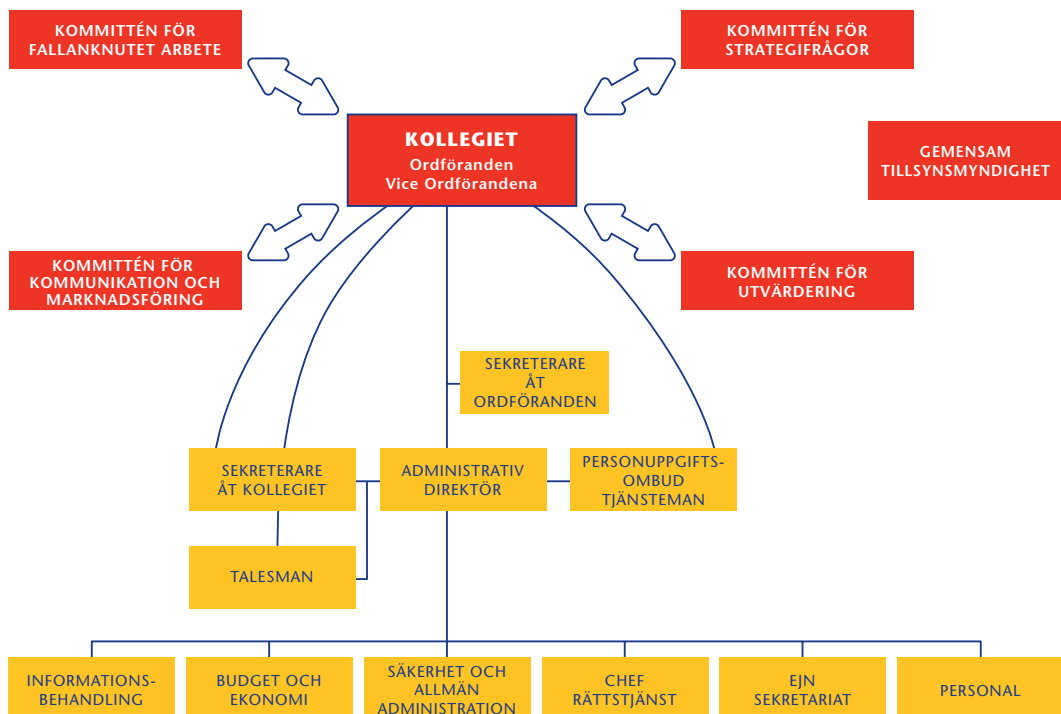
Vi räknar med att mycket av vårt arbete under 2004 kommer att inriktas på att göra EU-utvidgningen till en framgång. Vi kommer dock inte att förbise det viktiga arbetet med utveckling och förbättring av vår kapacitet att underlätta åtgärder i samarbetet med utrednings- och åtalsmyndigheter utanför EU.

6 ADMINISTRATION

Inom Eurojust är den administrativa direktörens och hans personals uppgift att stödja kollegiet genom att tillhandahålla resurser och tjänster på en rad områden som är nödvändiga för att uppnå de mål som anges i beslutet om inrättande av Eurojust. Till dessa plikter kommer att det europeiska rättsliga nätverkets sekretariat utgör en del av Eurojusts sekretariat enligt artikel 26.2 i Eurojustbeslutet.

Bemanning och organisationsstruktur

Eurojust flyttade in i sina lokaler i Haag den 14 december 2002 så att 2003 har varit ett år under vilket organisationen har vuxit avsevärt.

I början av 2003 gick den administrativa direktören igenom alla administrativa uppgifter tillsammans med en liten arbetsgrupp om sex personer och viss tillfällig personal. Två medlemmar i arbetsgruppen lämnade Eurojust under 2003. Detta innebar att förutom de tjänster som krävdes för att upprätthålla kollegiets verksamhet fordrades en betydande insats för att anställa erfaren personal. Vid slutet av 2003 hade 25 nya tjänstemän som omfattades av tjänsteföreskrifterna rekryterats. Tre andra har erbjudits kontraktansättningar, som de kommer att tillträda i början av 2004. Denna rekrytering har gjort det

möjligt för sekretariatet att bygga upp en grundläggande infrastruktur för de viktigaste nödvändiga tjänsterna innefattande budgetarbete och ekonomi, informationsbehandling (inkluderande ICT), säkerhet och allmän administration, det europeiska rättsliga nätverkets sekretariat och personal. Vidare har nästan alla de nationella medlemmarna nu fått fast anställd sekreterarhjälp, vilket de alla saknade i början av året. Andra viktiga anställningar gjordes mot slutet av året, när en pressekreterare och en tjänsteman med ansvar för dataskydd intog sina platser i organisationen.

Förstärkning av dessa administrativa tjänster och inrättande av en rättstjänst samt utnämning av en sekreterare åt kollegiet (funktionen upprätthålls för närvarande temporärt av en medlem av den franska gruppen) kommer att bli viktiga uppgifter under 2004. Ytterligare rekryteringsförfaranden inleddes därför i slutet av 2003. Information om rekrytering till lediga tjänster lämnas på Eurojusts webbplats (<http://www.eurojust.eu.int>).

Normer för Eurojusts Verksamhet och Gemensam Tillsynsmyndighet för Dataskydd

Sekretariatet prioriterade högt utarbetandet av normer för Eurojusts verksamhet under 2003. Vid slutet av året hade utkast till en rad viktiga dokument utarbetats innefattande Eurojusts redovisningsregler, regler för allmän tillgång till Eurojustdokument och för utredningar som görs av den europeiska bedrägeribekämpningsbyrån (OLAF). Vi räknar med att dessa dokument kommer att godkännas och antas i början av 2004. Eurojusts gemensamma tillsynsmyndighet sammanträdde också för första gången under 2003, och en tjänsteman med ansvar för dataskydd anställdes.

Infrastruktur

När Eurojust först flyttade till Haag i december 2002 kunde endast en mycket basal infrastruktur upprättas. Dessa primära arrangemang har stärkts och utvecklats under 2003 och lagt grunden för stöd till de nuvarande 15 nationella medlemmarna i Eurojust och från och med den 1 maj 2004 för ett utvidgat Eurojust med 25 nationella medlemmar. Det nödvändiga byggnads- och renoveringsarbetet för utvidgningen har inletts, och infrastrukturen kommer att vara på plats för att ta emot de tio nya nationella medlemmarna.

Även om förhandlingarna är långt framskridna, är vi besvikna över att den holländska regeringen ännu inte har erbjudit Eurojust att underteckna ett slutgiltigt avtal om rättigheter och skyldigheter med avseende på säte.

Det Europeiska Rättsliga Nätverkets (EJN) Sekretariat

ERN:s sekretariat har bemannats med en sekreterare, en privatsekreterare och en webbansvarig enligt tidigare överenskommelse med EJN. Genom ett nära samarbete mellan ERN:s sekreterare och Eurojust har EJN-sekretariatet smidigt integrerats med Eurojusts sekretariat. Strukturer och förfaranden för att genomföra artikel 26.2 i Eurojustbeslutet har utarbetats, och avtal om anslag har slutits med olika externa partner för samfinansiering av EJN-möten och för att säkerställa fortsatt utveckling och underhåll av EJN-projekt innefattande *“Judicial Atlas”* och *“Fiches belges”*.

Budgetförvaltning

Eurojust's budget för 2003 utarbetades och beviljades under förutsättning att organisationen skulle flytta till Haag i mitten av 2002 och skulle kunna upprätta sin egen infrastruktur vid samma tidpunkt. En direkt följd av den försenade flyttningen, en situation som låg utanför Eurojusts kontroll, var att tidtabellen för att bygga upp organisationen måste skjutas upp sex månader. Genomförandet av budgeten påverkades även av värdlandets dröjsmål med att förse Eurojust med den sammanträdesutrustning som hade planerats. Detta begränsade Eurojust möjligheter att genomföra en av sina kärnverksamheter under 2003, nämligen att stå som värd för samordningsmöten. Tillsammans ledde dessa omständigheter till att Eurojust under 2003 utnyttjade approximativt 5.9 miljoner euro eller omkring 70 procent av sin totala budget. Till vår glädje konstaterade revisionsrätten i sin rapport om Eurojusts räkenskaper för 2002 att årsredovisningshandlingarna för 2002 *“är vederhäftiga och de underliggande transaktionerna i sin helhet lagliga och korrekta.”* Den administrativa direktören kommer att avge en förvaltningsberättelse med mer detaljerad information.

Invigningen av Eurojust i Haag

Förberedelserna för invigningen av Eurojusts lokaler i Haag innebar en betydande utmaning för kollegiet, den administrativa direktören och hans lilla team under de första månaderna 2003. Ceremonin ägde rum den 29 april 2003 och bevistades av över 200 personer. Justitie- och inrikesministrar, ambassadörer från EU:s medlemsstater och kandidatländer liksom chefer för flera EU-institutioner, tjänstemän brottsutredare och åklagare i ledande positioner och andra från den europeiska rättsliga världen närvarade. Tal hölls av Michael Kennedy, ordförande i kollegiet, herr Philippos Petsalnikos, Republiken Greklands justitieminister och ordförande i rådet (justitie- och inrikesministrar), herr António Vitorino, EU-kommissionär med ansvar för rättsliga och inrikes frågor, herr J P H Donner, Konungariket Nederländernas justitieminister, herr Jorge Hernandez Mollar,

ordförande i Europaparlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor och fru L. Engering, viceborgmästare i Haag. Den officiella ceremonin följdes av en lunch och ett program som staden Haag anordnat. Många positiva reaktioner från deltagarna tydde på att invigningen var en succé.

I oktober 2003 anställde Eurojust en pressekreterare med ansvar för intern och extern kommunikation. En första kommunikations- och pressstrategi utarbetades och godkändes av kollegiet, och en intern veckotidning har sett dagens ljus.

Grunden till en webbplats byggdes under 2003 och kommer att utvecklas ytterligare 2004. Webbplatsens e-postadress för kontakt tog mot 304 förfrågningar om information om Eurojust under året. En ny logo skapades, godkändes och började användas under 2003. Den nya logon kommer att hjälpa till att skapa och utveckla en tydlig identitet och djärvare stil för vår nya organisation.

7 EUROJUSTS MÅL FÖR 2004

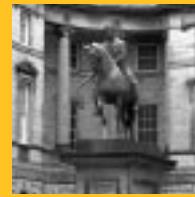
Framgången med Eurojusts planeringskonferens 2002 föranledde kollegiet att hålla en ny planeringskonferens i Nederländerna i oktober 2003 för att ta en överblick över utvecklingen och bestämma de viktigaste målen för 2004. Kollegiet är tacksamt mot personalen från administrations- och revisionstjänsten vid Crown Prosecution Service för att återigen ha hjälpt till med att genomföra konferensen. Vi räknar med att en planeringskonferens kommer att bli ett regelbundet återkommande inslag i Eurojusts kalender.

De viktigaste målen som kollegiet enades om är följande:

- Utarbeta nya regler för dataskydd enligt bestämmelserna i Eurojustbeslutet och lämna in dem till rådet för godkännande.
- Upprätta ett program för möten och annan verksamhet för att ytterligare utveckla kontakterna mellan kollegiet och Europeiska unionens anslutningsländer i syfte att säkerställa en smidig övergång, när kollegiet utökas från 15 till 25 nationella medlemmar i samband med EU-utvidgningen den 1 maj 2004.
- Fortsätta ta varje tillfälle i akt att förespråka ett snabbt och fullständigt genomförande av Eurojustbeslutet i alla medlemsstaterna tillsammans med ett godkännande av den lagstiftning som kan bli nödvändig.
- Se över och förnya Eurojusts strategi för att marknadsföra sig och öka antalet multilaterala fall av grov brottslighet som hänskjuts till Eurojust. Full uppmärksamhet kommer att ägnas åt utarbetandet av ett effektivt program för att främja hänskjutning av fall från de nya medlemsstaterna i den utvidgade Europeiska unionen.
- Förbättra kvaliteten på den påbjudna interaktionen mellan Eurojust och Europol genom att
 - driva på godkännandet och genomförandet av det avtal om vilket det pågår förhandlingar med Europol,
 - när omständigheterna kräver det och Eurojust kan tillföra värde sträva efter att fullgöra sina egna uppgifter i nära samarbete med Europol,
 - uppmuntra enskilda nationella medlemmar i Eurojust att utveckla och förbättra sina förbindelser med medlemmarna i sina nationella grupper hos Europol. Syftet är att se till att Eurojusts och Europolns nationella gruppers kombinerade resurser används med största verkan och särskilt att förebygga dubbelarbete samt säkerställa att åtgärder som vidtas av den ena organisationen inte skadar den andras arbete.

- Fortsätta arbetet med att förbättra kvaliteten på samarbetet mellan Eurojust och det europeiska rättsliga nätverket (EJN) och se till att båda organisationerna är fullt medvetna om den andras arbete så att möjligheterna till samarbete med EJN-sekretariatet utnyttjas fullt ut,
- Se över och utvärdera det nuvarande samarbetsavtalet med OLAF och använda utvärderingen för att börja planera och utarbeta ett nytt avtal i syfte att förbättra samarbetet och båda organisationernas effektivitet,
- Upprätta en struktur för att ge Eurojust ett nytt ICT-system som kan utvecklas så att det borgar för säker överföring av elektroniska meddelanden till behöriga myndigheter i medlemsstaterna samt ger tillgång till en databas över fallanknutet arbete.

8 8 SLUTSATSER OCH FÖRSLAG

Kollegiet skulle vilja tacka de europeiska institutionerna och alla dem som under det gångna året har medverkat till att förbättra Eurojusts arbete och etablera vår organisation i dess nya lokaler i Haag.

Vi vill även tacka de behöriga myndigheter i medlemsstaterna som har visat förtroende för vårt arbete genom att hänskjuta fall till Eurojust för underlättande av arbetet och annan hjälp.

Den statistik som företes i denna rapport visar en femtioprocentig ökning av antalet hänskjutna fall och demonstrerar därmed tydligt att Eurojust har gjort en lovande början i Haag.

Inte desto mindre återstår mycket att göra om Eurojust skall motsvara de förväntningar som ställdes på organisationen vid dess tillkomst 1999 vid Europeiska rådets möte i Tampere, Finland. Några av de uppgifter som återstår kan beskrivas på följande sätt:

- Komplettering under 2004 av den utrustning som skulle ha färdigställts i december 2003 och som krävs för att Eurojust skall kunna organisera effektiva samordningsmöten i rum inrättade för ändamålet i våra egna lokaler.
- Upprättande av ett databassystem och regler om dataskydd, vilka skall lämnas in till rådet för godkännande under 2004.
- Eurojusts nationella medlemmar måste ges möjlighet att få all den information från de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna som är nödvändig för att de skall kunna fullgöra de uppgifter som tilldelas dem i beslutet om inrättande av Eurojust.
- Större och mer komplexa fall, som uttryckligen omfattas av Eurojusts behörighet, såsom bedrägerier som riktar sig mot gemenskapens ekonomiska intressen hänskjuts inte till kollegiet för att dra nytta av vad Eurojust kan tillföra.
- Alla Eurojusts nationella medlemmar måste få sin funktion och sina plikter erkända och bemyndigas inom sina egna rättsliga system. Om lagstiftning är nödvändig för detta, bör den genomföras för att bekräfta det åtagande medlemsstaterna gjorde när de samtyckte till att genomföra beslutet om inrättande av Eurojust. Arbetet med att genomföra beslutet skulle ha varit slutfört i september 2003, men ännu vid utgången av 2003 var det många länder som inte fullgjort sina skyldigheter.
- I ljuset av den erfarenhet som vunnits måste Eurojust försöka följa Eurojustbeslutet och lämna bestämda förslag för att förbättra det rättsliga samarbetet i Europa.

- Konventionen från 2002 om ömsesidig rättslig hjälp och dess protokoll är centrala delar i EU:s regelverk för rättsliga och inrikes frågor och väsentlig för en effektivare ömsesidig rättslig hjälp. Det är en stor besvikelse att endast tre medlemsstater har satt konventionen i kraft. På samma sätt skulle den europeiska arresteringsordern ha varit i kraft i alla medlemsstater vid ingången av 2004, men vid den tidpunkten hade endast åtta medlemsstater slutfört implementeringen. Övriga medlemsstater räknar med att genomföra dessa föreskrifter under de första månaderna 2004. Detta är exempel på instrument som måste vara i kraft för att skapa den rättsliga miljö där Eurojust kan börja uppnå sin fulla potential.
- Eurojusts samarbete med Europol har redan gjort betydande framsteg, men mer operativt samarbete behövs, särskilt när det gäller ömsesidigt stöd till gemensamma utredningsgrupper. Vi anser likaså att rättsliga myndigheter genom Eurojust bättre skulle kunna utnyttja de analyser som görs av Europol. Vi hoppas att avtalet mellan de två organisationerna kommer att godkännas utan ytterligare dröjsmål.
- Under 2003 har nivån på effektiviteten i samarbetet med OLAF varit otillfredsställande. Vi anser att detta måste ändras under 2004 när de två enheterna har ett närmre samarbete. Nationella behöriga myndigheter måste bidra genom att spela sin roll och utnyttja fullt ut de resurser som Eurojust kan erbjuda när OLAF rapporterar ärenden till Eurojust.
- Eurojust för sin del måste visa tydligare vilka åtgärder det vidtar och vilka resultat det uppnår samt arbeta effektivare med de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna. Bland annat kommer detta att medföra ett flitigare utnyttjande av de befogenheter som ges kollegiet och de nationella medlemmarna enligt artiklarna 6 och 7 i Eurojustbeslutet.
- Slutligen ser vi fram mot att under det kommande året välkomna de tio nya nationella medlemmar som kommer att ta plats i Eurojust. EU:s utvidgning kommer att berika enheten, och vi måste se till att vi bygger upp tillit och förtroende som verktyg i arbetet med att utveckla bättre samarbete och samordning på det rättsliga området i den nya europeiska unionen.

9 BILAGOR OCH FOTOGRAFIER

Kollegiets medlemmar

1. Mike Kennedy är Kollegiets ordförande och Storbritanniens nationella medlem. Han har mer än 20 års erfarenhet som åklagare. Han har arbetat med ett brett spektrum av grov brottslighet vid Crown Prosecution Services huvudkontor, där han även var chef för den internationella avdelningen och handlade ömsesidig rättslig hjälp och utlämningsärenden. Innan han blev Storbritanniens representant i Eurojust var han Chief Crown Prosecutor för Sussex i England.

2. Olivier de Baynast de Septfontaines är vice-ordförande och Frankrikes nationella medlem. Han är avocat general och har 28 års domarerfarenhet. Han har varit rannsakningsdomare och därefter generalsekreterare för Cour de Cassation. Han var även vice direktör för Ecole Nationale de la Magistrature och chef för den avdelning som är ansvarig för europeiska och internationella frågor i det franska justitiedepartementet (central myndighet) med avseende på civil- och straffrättsliga frågor samt frågor som rör samarbete, förhandlingar och mänskliga rättigheter.

3. Björn Blomqvist är vice-ordförande och Sveriges nationella medlem. Han har över 20 års erfarenhet som åklagare. Han utnämndes till rättschef hos Riksåklagaren 1989 och var rådgivare åt justitiedepartementet. 1995 utnämndes han till statsåklagare och specialiserade sig på ekonomisk brottslighet och senare till förste distriktsåklagare hos Ekobrottsmyndigheten. 2001 blev han Sveriges representant i Eurojust och 2002 utnämndes han till biträdande riksåklagare.

4. Ulrike Haberl-Schwarz är Österrikes nationella medlem. Hon inledde sin karriär som domare i Salzburg 1990. När hon handlade grövre fall av ekonomisk brottslighet som undersökningsdomare under sex år fick hon erfarenhet i både frågor som rörde internationellt samarbete och organiserad brottslighet. Hon kom till Eurojust i januari 2003. Ulrike Haberl-Schwarz valdes till vice-ordförande i Januari 2004 och ersatte Björn Blomqvist som avgick i December 2003

5. José Luis Lopes da Mota är Portugals nationella medlem. Han har 25 års erfarenhet från rättsväsendet som åklagare och som assistent till den portugisiska riksåklagaren, där han var ansvarig för frågor relaterade till ledningen av åklagarväsendet på nationell nivå samt för internationellt samarbete. Han var lektor vid Portugals nationella skola för domare och biträdande justitieminister med ansvar för en rad ärenden innefattande europeiska frågor.

6. Michèle Coninx är Belgiens nationella medlem. Hon har mer än 15 års erfarenhet som åklagare. Hon arbetade under nio år för Internationella civila luftfartsorganisationen och var ansvarig för terroristbekämpning med inriktning på flygplanssabotage och kapning. Innan hon kom till Eurojust var hon nationell åklagare i Belgien och arbetade med terrorism och organiserad brottslighet.

7. Hermann von Langsdorff är Tysklands nationella medlem. Han har 30 års erfarenhet som domare och åklagare. Innan han blev nationell medlem från Tyskland arbetade han som federal åklagare med terrorist- och spionfall.

8. Georges Heisbourg är Luxemburgs nationella medlem. Han har tillhört domarkåren i Luxemburg sedan 1976. Han arbetade som åklagare i mer än 20 år. 1993 utsågs han till vice chefsåklagare och var chef för avdelningen som arbetade med organiserad brottslighet och hade ansvar för allvarliga penningtvättsfall och frågor om internationellt rättsligt samarbete.

9. Micheál Mooney är Irlands nationella medlem. Han registrerades som solicitor i Irland 1990. Han blev Assistant Solicitor vid Office of the Chief State Solicitor 1990 och utnämndes till Professional Officer to the Director of Public Prosecutions 1995. I mars 2001 utstationerades han till Bryssel som Irlands representant i Eurojust.

10. Tuomas Oja är Finlands nationella medlem. Han har mer än 10 års erfarenhet som åklagare och domare efter en tidigare karriär inom den privata sektorn. Före sin utnämning till nationell medlem i Eurojust arbetade han under flera år som rådgivare vid den finska EU-representationen i Bryssel i frågor som rörde rättsligt samarbete inom EU.

11. Roelof-Jan Manschot är Nederländernas nationella medlem. Han har mer än 30 års erfarenhet som åklagare. Han var chefsjurist vid appellationsdomstolen i Amsterdam från och med 1985, där han särskilt arbetade med organiserad och ekonomisk brottslighet. Han utsågs till överåklagare 1995 och kom till Eurojust i juni 2001.

12. Cesare Martellino är Italiens nationella medlem. Han inledde sin åklagarbana 1969. Fram till 1988 tjänstgjorde han som kammaråklagare i Rom och senare som chefsåklagare i Terni. Under sin yrkesbana har han handlagt känsliga fall rörande organiserad brottslighet, korruption, mord och kidnapping. I Italien är han för närvarande anförtrodd den viktiga rollen som domare på området idrottsrätt.

13. Rubén Jiménez är Spaniens nationella medlem. Han utnämndes till undersökningsdomare 1973. 1996 utsågs han till och verkade under 6 år som medlem av General Council of the Spanish Judiciary. Under sin tid på denna post var han ansvarig för organiseringen av det europeiska rättsliga nätverket i Spanien.

14. Stavroula Koutoulakou är Greklands nationella medlem. Hon arbetade som jurist inom den privata sektorn innan hon övergick till det grekiska rättsväsendet 1997. Hon tjänstgjorde som Deputy Public Prosecutor i Aten och Korint fram till sin förflyttning till Eurojust i juni 2002.

15. Anders Linnert är Danmarks nationella medlem. Han har mer än 25 års erfarenhet som åklagare och har bland annat specialiserat sig som åklagare i mål rörande ekonomisk brottslighet. I mer än ett årtionde uppehöll han en deltidstjänst som docent vid Köpenhamns universitet

Biträdande Nationella Medlemmar

1. Jürgen Kapplinghaus är Tysklands biträdande nationella medlem. Han har mer än 29 års erfarenhet från olika nivåer inom åklagarväsendet. Från 1975 till 1989 var han kammaråklagare och tjänstgjorde sedan i 10 år hos riksåklagaren. Mellan 1999 och 2001 var han knuten till justitiedepartementet i Nordrhein-Westfalen. Han har specialiserat sig på ömsesidig rättslig hjälp och bekämpning av organiserad brottslighet i sammanlagt mer än 15 år. Innan han kom till Eurojust 2001 var han chef för den avdelning inom departementet som hade ansvar för ömsesidig rättslig hjälp och utlämningsfrågor.

2. Paola Fiore är Italiens biträdande nationella medlem. Hon har arbetat med rättsliga och internationella frågor i justitiedepartementet sedan 1992. Hon tjänstgjorde i sju år som juridiskt biträde till en åklagare i Direzione Nazionale Anti-mafia, där hon handlade samordning av frågor relaterade till organiserad brottslighet. År 2000 deltog hon i den arbetsgrupp som inrättats inom departementet för att genomföra den italienska lagen om invandring och människohandel. Hon har varit bitradande nationell medlem från Italien sedan 2001.

3. Jean-Francois Bohnert är Frankrikes biträdande nationella medlem. Han har 19 års erfarenhet inom det franska rättsväsendet. Han började sin bana som åklagare i Strasbourg och arbetade sedan som undersökningsdomare vid den franska militärdomstolen i Tyskland. Därefter var han i nästan fem år fransk sambandsdomare i Tyskland med placering i Bonn och senare i Berlin.

4. Jolien Kuitert är Nederländernas biträdande nationella medlem. Hon är biträdande nationell medlem från Nederländerna. Hon är allmän åklagare och knuten till National Public Prosecutor's Office i Nederländerna, där hon arbetar med internationellt samarbete på området för bekämpning av organiserad brottslighet. Hon är även Allmänne åklagarens kontaktpunkt i det europeiska rättsliga nätverket.

5. Sanna Palo är Finlands biträdande nationella medlem. Hon är finsk polistjänsteman med erfarenhet från rättsväsendet. Hon var rättssekreterare i utrikesdepartementet i två år och brottmålsdomare i Helsingfors under ett år. Vidare har hon arbetat med frågor om ömsesidig rättslig hjälp i Finlands National Bureau of Investigation under fyra år.

6. Ola Löfgren är Sveriges biträdande nationella medlem. Han har arbetat som åklagare under 10 år. Han har erfarenhet av att driva åtal mot alla typer av grov brottslighet och har även tjänstgjort hos Ekobrottsmyndigheten i Stockholm. Han har flera års erfarenhet av internationellt samarbete från sin tjänstgöring hos Riksåklagaren i Sverige. Han ingick även i den svenska gruppen i förhandlingarna i Bryssel om godkännande av rådets beslut om inrättande av Eurojust.

7. Rajka Vlahovic är Storbritanniens biträdande nationella medlem. Hon har 13 års åklagareerfarenhet från centrala London och som advokat i högre rätt. Hon har arbetat med fall av grov brottslighet inom många områden, däribland som åklagare i mål rörande krigsförbrytelser. Innan hon inledde sitt arbete i Eurojust var hon anställd hos Her Majesty's Customs and Excise, där hon ansvarade för internationell ömsesidig rättshjälp och utlämningsärenden.

8. Ann den Bieman är Förenade kungarikets biträdande nationella medlem. Hon har varit åklagare i Skottlands åklagarmyndighet, Procurator Fiscal Service, sedan 1996. I mars 2000 utstationerades hon i Nederländerna som en av åklagarna i Lockerbierättegången. Därefter kom hon till Eurojust som biträdande nationell medlem från Förenade kungariket.

9. Anne Delahaie är Frankrikes biträdande nationella medlem. Hon har varit anställd i justitiedepartementet sedan 1979, hon tog sin juris kandidatexamen 1986. Inom justitiedepartementet har hon arbetat med internationellt rättsligt samarbete i brottsfrågor samt med bilaterala och multilaterala förhandlingar (Schengen EU, Europarådet och FN). Hon kom till Eurojust 2001. Sedan 2001 har hon varit biträdande nationell medlem från Frankrike i Eurojust.

Tillträdande i Kollegiet under 2004

1. Johan Reimann, Danmarks nationella medlem. Han har arbetat inom det danska rättsväsendet i 25 år, bland annat som åklagare vid åklagarmyndigheten för Köpenhamn och Själland, som chef för polisväsendet inom justitiedepartementet och som polisauditör. Före sin utnämning till nationell medlem i Eurojust var han biträdande statssekreterare i justitiedepartementet med ansvar för budgetförvaltning och personaladministration för de danska polis- och åklagarväsendena.

2. Solveig Wollstad, Sveriges nationella medlem. Hon har över 15 års erfarenhet som åklagare och har arbetat med bland annat organiserade grova narkotikabrott och andra fall av grov brottslighet. Innan hon blev nationell medlem för Sverige var hon chefsåklagare i Sverige och chef för den internationella åklagarkammaren i Linköping i Sverige. Hon är svensk kontaktpunkt för det europeiska rättsliga nätverket.

3. Natalie Barclay Stewart, biträdande nationell medlem från Förenade kungariket ersätter Ann Den Bieman under hennes föräldrarledighet. Hon har nästan 5 års erfarenhet som åklagare och är utstationerad från Crown Office and Procurator Fiscal Service i Skottland på deltid. Hos Crown Office tjänstgör hon på den internationella avdelningen som arbetar med ömsesidig rättslig hjälp och utlämningsfall.

Administration

1. Ernst Merz tog sin juridiska kandidatexamen 1981 och utnämndes till och tjänstgjorde som domare i Tyskland fram till 1987. Han övergick då till en tjänst i Rheinland-Pfalz och Thüringens justitiedepartement. Mellan 1992 och 1999 var han rektor för Academy of European Law (ERA) i Trier. År 2000 utnämndes han till ordförande i Social Court Koblenz och fungerade som den förste generalsekreteraren för Europeiska nätverket för domstolsutbildning. I maj 2002 blev han tillfällig administrativ direktör i Eurojust och i september 2002 utsågs han till administrativ direktör.

B I L A G A

RIKTLINJER FÖR

BESLUT OM VILKEN JURISDIKTION SOM BÖR ÅTALA

I november 2003 anordnade Eurojust ett seminarium för att diskutera och debattera frågan om vilken jurisdiktion som skulle åtala i de gränsöverskridande fall där det finns möjlighet att väcka åtal i två eller fler jurisdiktioner. Målet för seminariet var att upprätta en vägledning som skulle kunna hjälpa Eurojust när det utövar sina befogenheter att anmoda en stat att avstå från åtal till förmån för en annan, som är i ett bättre läge att göra det.

Bland seminariedelegaterna fanns praktiskt yrkesverksamma jurister från alla EU:s medlemsstater, från de flesta av EU:s anslutningsländer såväl som företrädare för kommissionen, rådets sekretariat, Europol och OLAF. Programmet upptog en rad föredragningar och fyra workshops med fallstudier till hjälp i diskussionen om möjliga kriterier. Debatterna berikades av närvaron, i egenskap av talare och deltagare i workshops, av flera delegater som var universitetsprofessorer och eller akademiker med intresse för detta rättsområde. Vi är tacksamma mot alla seminariedelegaterna för deras bidrag.

Eurojustkollegiet erbjuder följande vägledning:

Allmänt

När "åklagare" nämns i denna vägledning avses inte endast åklagare utan även domare och andra behöriga rättsliga myndigheter.

Varje fall är unikt, och följaktligen måste varje beslut som fattas om vilken jurisdiktion som har de bästa förutsättningarna att åtala grundas på fakta och meriter i varje enskilt fall. Alla faktorer som anses vara relevanta måste beaktas.

Beslutet måste alltid vara rättvist, oavhängigt objektivt, och det måste fattas med tillämpning av Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och garantera att varje tilltalads eller möjlig tilltalads mänskliga rättigheter skyddas.

Man bör nå fram till ett beslut så tidigt som möjligt under utrednings- eller åklagarförfarandet i allomfattande samråd med alla berörda myndigheter i varje jurisdiktion. Den komplexa frågan om "forum shopping", som vi skulle vilja definiera som det godtyckliga valet av plats för åtal, har olika innebörd i olika rättssystem och behandlas inte i denna vägledning. Det kommer sannolikt att bli

föremål för framtida diskussioner inom Eurojust efter hand som vår erfarenhet av att handlägga denna typ av ärenden blir större.

Åklagarna bör, som en del av sina diskussioner om att komma fram till ett beslut, utforska alla de möjligheter som ges genom alla gällande internationella konventioner och instrument att till exempel flytta förhandlingar och centralisera åtalet till en enda medlemsstat. Ett antal konventioner och andra instrument som har undertecknats men ännu inte ratificerats skulle även kunna vara till hjälp i framtiden när de har genomförts fullständigt.

Non bis in idem

En grundläggande princip i internationell straffrätt och lagen om nationella straffrättsliga jurisdiktioner är att en tilltalad inte skall åtalas mer än en gång för samma brottsliga beteende. Detta gäller även om den tilltalade har frikänts från detta beteende i en jurisdiktion. Denna vägledning ansluter sig till och stöder fullt ut denna princip.

Inledande övervägande

Det första som bör övervägas är frågan: "Var kan åtal väckas?" Detta bör övervägas i ett så tidigt skede som möjligt och i varje fall så snart man inser att ett åtal kan väckas i mer än en jurisdiktion.

Åklagarna måste identifiera varje jurisdiktion där ett åtal inte endast är möjligt utan där det även är realistiskt att tänka att en fällande dom kan uppnås. Denna bedömning kräver expertis och kunskap som endast erfarna, praktiskt yrkesverksamma jurister från de berörda jurisdiktionerna besitter.

Möte för att Diskutera åtgärder

Om brottsligheten har utspelats i flera jurisdiktioner, vars behöriga myndigheter var för sig skulle kunna inleda förfaranden i sina egna domstolar, bör ett möte hållas mellan utsedda erfarna åklagare som företrädare för varje berörd jurisdiktion för att diskutera och komma överens om var åtalet bör äga rum.

Varje åklagare som utses att delta i ett sådant möte måste vara fullt bemyndigad av åklagarmyndigheten i den jurisdiktion han eller hon företräder att diskutera frågorna och fatta beslut på dess vägnar. Åklagarna bör tillämpa följande vägledande kriterier för att komma fram till sina beslut.

Hänskjutning till Eurojust

Eurojust väntar att fall av denna typ, i synnerhet när företrädarna för de respektive jurisdiktionerna inte kan nå en överenskommelse om var fallet bör åtalas, hänskjuts till enheten för underlättande.

Eurojust ger gärna råd och hjälp för att underlätta sådana möten. Om det behövs är de berörda nationella medlemmarna beredda att delta i dessa diskussioner. Eurojust skulle ihärdigt vilja uppmuntra alla behöriga myndigheter att överväga ett hänskjutande av denna typ av fall till enheten för hjälp.

Beslutsfattande – “vilken jurisdiktion bör åtala?”

A Presumtion

Det bör finnas en preliminär presumtion, enligt vilken ett åtal om möjligt bör ske i den jurisdiktion där majoriteten av brottsligheten ägt rum eller där de största förlusterna lidits.

Under beslutsprocessen bör åklagarna omsorgsfullt och oväldigt väga både för och mot inledandet av ett åtal i varje jurisdiktion där det är möjligt att göra det.

Det finns ett antal faktorer som bör beaktas och som kan påverka det slutliga beslutet. Alla dessa faktorer bör tas under övervägande vid mötet mellan åklagarna från de stater som berörs av brottsligheten i fråga. Beslutsfattandet kommer att vara beroende av omständigheterna i varje fall, och denna vägledning är avsedd att medverka till överensstämmelse i beslutsprocesserna.

Några av de faktorer som bör tas under övervägande anges nedan.

Den anklagades Uppehållsort

Möjligheten av ett åtal i den jurisdiktionen liksom frågan om utlämningsförfaranden eller flyttning av förhandlingarna är möjlig är faktorer som bör tas under övervägande.

Utlämning och överlämnande av Personer

Möjligheten för behöriga myndigheter i en jurisdiktion att lämna ut eller överlämna en tilltalad från en annan jurisdiktion för att ställas inför rätta i denna jurisdiktion är en faktor att ta hänsyn till i beslutet om var denne tilltalade kan åtalas.

Uppdelning av åtalet på två eller flera Jurisdiktioner

Utredningen av och åtal i komplexa fall av gränsöverskridande brottslighet leder ofta till möjligheten av flera åtal i olika jurisdiktioner.

I fall som omfattar brott begångna i flera jurisdiktioner bör åklagarna, förutsatt att det är görligt, överväga att genomföra alla åtalen i en jurisdiktion. I sådana fall bör åklagarna ta med i beräkningen den effekt som åtal av några tilltalade i en jurisdiktion kommer att få på åtal i en andra eller tredje jurisdiktion. Alla ansträngningar bör göras för att undvika att det ena åtalet undergräver det andra.

Även om det ofta inte går att genomföra, bör åklagarna när flera brottslingar påstås vara inblandade i ett sammankopplat brottsligt beteende överväga att åtala alla de inblandade tillsammans i en jurisdiktion om det är möjligt och ändamålsenligt att göra det.

Närvaro av Vittnen

Att uppnå en rättvis dom är ett mål som prioriteras av alla åklagare. De är tvungna att ta hänsyn till vittnens villighet att både avlägga vittnesmål och vid behov resa till en annan jurisdiktion för att avlägga det. I avsaknad av en internationell vittnesfullmakt måste möjligheten för rätten att ta mot deras vittnesmål i skriftlig form eller på annat sätt, till exempel telefonledes eller via videolänk, övervägas. Ett vittnes villighet att resa och avlägga vittnesmål i en annan jurisdiktion bör övervägas noga och är en faktor som sannolikt påverkar beslutet om var ett åtal skall genomföras.

Skydd för Vittnen

Åklagare bör alltid försöka säkerställa att vittnen eller de som är behjälpliga vid ett åtalsförfarande inte utsätts för fara. När man fattar beslut om jurisdiktion för ett åtalsförfarande, kan de faktorer som skall övervägas till exempel innefatta den möjlighet att erbjuda ett program för vittnesskydd som en jurisdiktion har men en annan saknar.

Dröjsmål

“Uppskjuten rättvisa är förvägrad rättvisa” är en vedertagen maxim i alla jurisdiktioner. Medan tiden inte bör vara den viktigaste faktorn när man avgör inom vilken jurisdiktion avtal skall väckas, bör åklagarna när andra faktorer väger jämnt ta i betraktande den tid det tar att slutföra förhandlingarna i en jurisdiktion. Om åtal kan väckas inom flera staters jurisdiktion, bör hänsyn alltid tas till tidslängden för förhandlingarnas slutförande.

Brottsoffrens Intressen

Åklagarna måste ta hänsyn till brottsoffrens intressen och huruvida de skulle skadas om ett åtal skulle genomföras i en jurisdiktion i stället för i en annan. Vid övervägandet av denna faktor är det lämpligt att räkna med möjligheten att brottsoffren begär skadestånd.

Problem i Samband med Bevisningen

Åklagare kan endast driva en process med hjälp av vederhäftiga, trovärdiga och tillåtliga bevis. Bevis inhämtas på olika sätt och är ofta av mycket olika slag i olika jurisdiktioner. Domstolar i olika jurisdiktioner har olika regler för godtagande av bevis, som ofta samlats i mycket skilda format. Tillgängligheten på bevis i vederbörlig form och deras tillåtlighet och rättens godtagande av dem måste tas i betraktande, eftersom dessa faktorer kommer att påverka beslutet om var ett åtal skulle kunna väckas. Detta är faktorer som åklagarna måste ta i betraktande när de fattar beslut om var ett åtal bör dras igång.

Rättsliga Krav

Åklagare får inte fatta beslut om att åtala i en jurisdiktion hellre än i en annan för att helt enkelt undvika att efterkomma de rättsliga skyldigheter som gäller i en jurisdiktion men inte i en annan.

Alla tänkbara följder av ett beslut om att åtala i en jurisdiktion hellre än i en annan liksom den möjliga utgången av varje fall bör övervägas. Hit hör potentiella tilltalades ansvar och tillgänglighet till lämpliga gärningar och påföljder.

Befogenheter att utdöma Straff

Ett beslut om val av jurisdiktion för åtal får inte ta sin utgångspunkt i en jämförelse av domstolars olika befogenheter att utdöma straff i de olika jurisdiktioner som kan komma ifråga för åtal. Åklagare bör inte eftersträva att åtala fall i en jurisdiktion där påföljderna är strängast. Åklagarna bör däremot se till att de eventuella påföljder som står till buds speglar grovheten i det brottsliga beteende som är föremål för åtal.

Intäkter från Brott

Åklagare bör inte besluta att åtala i en jurisdiktion hellre än i en annan endast på grund av att det skulle resultera i en effektivare återvinning av intäkterna från brott. Åklagare bör alltid ta hänsyn till vilka befogenheter som står till buds för att förbjuda, återvinna, beslagta och konfiskera intäkter från brott och på bästa sätt utnyttja internationella samarbetsavtal i sådana frågor.

Resurser och Kostnader för åtal

Kostnaderna förknippade med åtal i ett fall eller deras inverkan på en åklagarmyndighets resurser bör få ingå som faktor i underlaget för ett beslut om ett fall bör åtalas i en jurisdiktion hellre än i en annan endast när alla andra faktorer väger jämnt. Behöriga myndigheter bör inte vägra att ta upp ett fall till prövning i sin jurisdiktion därför att fallet inte intresserar dem eller inte prioriteras av chefsåklagare eller justitiedepartementet.

När en behörig myndighet uttryckt motvillighet att åtala i ett fall på grund av dessa skäl, är Eurojust berett att överväga ett utnyttjande av sina befogenheter att anmoda myndigheten att agera.

Matris

De faktorer som bör tas i betraktande när man fattar beslut om vilken jurisdiktion som bör åtala anges i denna vägledning. Hur varje faktor bör prioriteras och viktas kommer att vara olika i varje fall. Avsikten med dessa riktlinjer är att tjäna som påminnelse och att precisera de frågor som är viktiga när sådana beslut fattas.

Under Eurojustseminariet om detta ämne ansåg flera delegater att det skulle vara till hjälp att använda en matris. Medan en strikt tillämpning av en matris kan vara alltför normerande, kanske en del anser att ett mer strukturerat tillvägagångssätt för att lösa konflikter om jurisdiktion kan vara till nytta. Matrisen ger möjlighet till en direkt jämförelse och viktning av de relevanta förevarande faktorerna i olika möjliga jurisdiktioner.

EUROJUSTS LOGOTYP

Kollegiet antog en logotyp för Eurojust i november 2003.

Logotypen använder starka färger och en modern stil, som framställer Eurojust som en stark, ny organisation. Logon ställer samman representationen av Eurojust i blått som ett organ inom Europeiska unionen (EU) med de olika former och färger som griper in i varandra och representerar de sinsemellan mycket olika rättsliga system i EU vilka arbetar tillsammans. Rött har lagts till EU-färgerna blått och guld för att symbolisera de starkt kontrasterande rättsliga systemen inom EU och dessutom vår vilja att kämpa mot gränsöverskridande brottslighet.

Vågen som går tvärs över former och färger är en symbol för rättvisa över hela världen. Den är ett genomgående tema för de mycket olika rättsliga system som är företrädna inom Eurojust. Svärdet slutligen symboliserar både vår kamp mot den organiserade brottsligheten, som är det centrala i Eurojusts verksamhet, och de rättsliga systemens sanktionsmöjligheter. Allt detta ryms inom EU:cirkeln av stjärnor för att visa att Eurojust är ett EU-organ.

Cirkeln av stjärnor är öppen, och formerna som griper in i varandra befinner sig huvudsakligen inom cirkeln och inom EU men sträcker sig även utanför för att visa att Eurojust arbetar såväl inom EU som med fall och rättsliga system utanför EU. Den öppna cirkeln av stjärnor symboliserar även att vi är öppna för att arbeta med andra system utanför EU, och den förhöjer känslan av flexibilitet och samarbete, som är grundläggande för vårt arbete.

Vi hoppas att logotypen är lik Eurojust – ny, modern, fräsch och dynamisk. Vi är övertygade om att den liksom Eurojust kommer att lämna intryck.

